

RP 132/2001 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet, lagen om fritt bildningsarbete, 8 § lagen om yrkesutbildning och 4 § lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning samt av vissa lagar som har samband med dem

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås ändringar i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet, lagen om fritt bildningsarbete, lagen om yrkesutbildning, lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet samt ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av 12 § lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning.

I lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och i lagen om fritt bildningsarbete föreslås att de bestämmelser upphävs som begränsar nivån på de priser per enhet som läggs till grund för statsfinansieringen och med vars hjälp minskningen av statsandelarna inom undervisnings- och kulturverksamheten 1993—1995 genomfördes i syfte att balansera den offentliga ekonomin. Enligt förslaget skall priserna per enhet från början av 2002 bestämmas på basis av de genomsnittliga faktiska kostnaderna. Det föreslås att de lagändringar som föranleds av utvecklingen av systemet med återkrav av mervärdesskatteåterbärningar till kommuner och samkommuner görs för undervisnings- och kulturverksamhetens del. Statsfinansieringen för kommuner och samkommuner skall enligt förslaget bestämmas på basis av priser per enhet utan mervärdesskatt från och med 2002. Det föreslås också att de ändringar som övergår till den gemensamma eu-

rovalutan föranleder görs i lagarna. Alla belopp i mark i lagarna ändras till euro. I den finskspråkiga texten ersätts termen "markkamäärä" samt dess olika böjningsformer med "euromäärä" och dess olika böjningsformer. I den svenskspråkiga texten används däremot "belopp" såväl i den gällande som i den föreslagna lydelsen.

Ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet samt ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av 12 § lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning föreslås bli ändrade så, att understödssystemet under övergångsperioden i samband med sloandet av statsunderstöd som beviljats för utbildning som ordnats i form av avgiftsbelagd service före ingången av 2001 fortsätter att gälla ytterligare ett år, varvid detta understöd under övergångsperioden beviljas för sista gången 2004.

Lagen om yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning föreslås bli ändrade så, att också statens affärsverk kan beviljas tillstånd att ordna utbildning enligt dessa lagar.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2002 och avses bli behandlad i samband med den.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2002.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	4
ALLMÄN MOTIVERING.....	4
1. Nuläge	4
1.1. Nivån på priserna per enhet som läggs till grund för statsfinansiering.....	4
1.2. Behandlingen av mervärdesskatten i priserna per enhet.....	7
1.3. Statsunderstöd som beviljats utbildning ordnad i form av avgiftsbelagd service.....	7
1.4. Tillstånd att ordna utbildning	8
1.5. Övergången till den gemensamma eurovalutan.....	9
2. Föreslagna ändringar	9
2.1. Priserna per enhet återgår till nivån på de faktiska kostnaderna.....	9
2.2. Systemet med återkrav av mervärdesskatt som kommuner och samkommuner har fått i återbäring frångås	10
2.3. Statsunderstöd för utbildning som ordnats i form av avgiftsbelagd service	12
2.4. Tillstånd att ordna utbildning	12
2.5. Övergången till euro.....	12
3. Propositionens verkningar	13
3.1. Ekonomiska verkningar	13
Upphävandet av bestämmelserna som begränsar nivån på priserna per enhet ...	13
Övergången till priser per enhet utan mervärdesskatt.....	13
Statsandelen för utbildning som ordnats i form av avgiftsbelagd service.....	15
3.2. Verkningar i fråga om organisation och personal	15
4. Beredningen av propositionen	15
5. Samband med andra propositioner.....	15
DETALJMOTIVERING.....	17
1. Lagförslagen.....	17
1.1. Lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.....	17
1.2. Lagen om fritt bildningsarbete.....	21
1.3. Lagen om yrkesutbildning	23
1.4. Lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning	23
1.5. Lagen om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.....	23
1.6. Lagen om ändring av 12 § lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning	24
2. Ikraftträdande.....	24

LAGFÖRSLAGEN	25
om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet .	25
om ändring av lagen om fritt bildningsarbete	31
om ändring av 8 § lagen om yrkesutbildning.....	33
om ändring av 4 § lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.....	33
om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.....	34
om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av 12 § lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning.....	35
BILAGA	36
PARALLELLTEXTER	36
om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet .	36
om ändring av lagen om fritt bildningsarbete	48
om ändring av 8 § lagen om yrkesutbildning.....	52
om ändring av 4 § lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.....	53
om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.....	54
om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av 12 § lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning.....	55

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Nivån på priserna per enhet som läggs till grund för statsfinansiering

Enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998) bestäms priserna per enhet per studerande i grundläggande utbildning, gymnasier, yrkesutbildning och yrkeshögskolor, priserna per enhet per undervisningstimme i grundläggande konstundervisning som finansieras på basis av det kalkylerade antalet undervisningstimmar och priserna per enhet per kommuninvånare för biblioteken varannat år på basis av de faktiska kostnaderna under året före. Enligt lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) beräknas priserna per enhet per undervisningstimme, studerandevecka och studerandedygn för medborgarinstitut, folkhögskolor, idrottsutbildningscenter och studiecentraler varannat år likaså enligt de faktiska kostnaderna under året före. Anordnare av utbildnings- och kulturtjänster beviljas statsfinansiering på basis av dessa priser per enhet.

I den grundläggande utbildningen, gymnasier, yrkesutbildningen, yrkeshögskolorna, den grundläggande konstundervisningen och i biblioteken täcker statsfinansieringen i genomsnitt 57 procent av de kalkylerade kostnaderna på basis av priserna per enhet, och kommunernas finansieringsandel är således i genomsnitt 43 procent. Inom det fria bildningsarbetet är statsandelen i folkhögskolor och medborgarinstitut 57 procent och i idrottsutbildningscenter och studiecentraler 65 procent av de kalkylerade kostnaderna på basis av priserna per enhet.

Statsfinansieringen för vissa undervisningstjänster är bunden till de kostnader som läggs till grund för ovan nämnda priser per enhet så, att man enligt lagen beräknar det pris per enhet som läggs till grund för statsfinansieringen direkt på basis av det genomsnittliga priset per enhet eller priset per enhet för någon annan utbildnings- eller läroanstaltsform eller så graderas priset per enhet på basis av det genomsnittliga priset per en-

het. Enligt 19 § 7 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet är t.ex. priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning 80 procent av det genomsnittliga priset per enhet för yrkesutbildning. Enligt 10 § förordningen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (806/1998), som utfärdats med stöd av den nämnda lagen, höjs priset per enhet för yrkesutbildning i fråga om studerande som har åtnjutit inkvarteringsförmån på fyra olika sätt så att höjningen motsvarar en genom förordningen bestämd procentuell andel av det genomsnittliga priset per enhet för yrkesutbildning. Priset per enhet för grundläggande utbildning och gymnasieutbildning som ordnas vid internat höjs med ett belopp som likaså beräknas som en procentuell andel av det nämnda genomsnittliga priset per enhet för yrkesutbildning. Priserna per enhet för grundläggande utbildning som ordnas utomlands och i skolhem bestäms för sin del på basis av det genomsnittliga priset per enhet för den grundläggande utbildningen. Enligt 20 § 4 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet är priset per enhet för yrkesinriktade specialiseringsstudier vid en yrkeshögskola detsamma som priset per enhet för yrkeshögskolan. Enligt 11 § 6 mom. lagen om fritt bildningsarbete är priset per enhet per undervisningstimme för sommaruniversitet detsamma som priset per enhet vid ett medborgarinstitut i kommuner med likartad bosättningsstruktur som den kommun där sommaruniversitetet är beläget.

Priserna per enhet motsvarar för närvarande inte i praktiken de genomsnittliga faktiska kostnaderna. Åren 1993—1995 företogs som ett led i inbesparingsåtgärderna gällande de offentliga utgifterna nedskärningar i de priser per enhet som läggs till grund för statsandelen i undervisnings- och kulturverksamhet. Dessa procentuella nedskärningar på basis av specialbestämmelser i lagstiftningen riktade sig mot statsandelarna till huvudmän för inrättningar inom undervisnings- och kulturverksamheten och sänkte på motsvarande sätt hemkommunernas betalningsandelar till in-

rättningarnas huvudmän. Sänkningarna av priserna per enhet gällde den grundläggande utbildningen, gymnasierna, yrkesutbildningen, biblioteken, medborgarinstituten, musikläroanstalterna, folkhögskolorna, idrottsutbildningscentrerna och studiecentralerna. I och med uppkomsten av yrkeshögskolesystemet utsträcktes nedskärningarna till att gälla även de priser per enhet som läggs till grund för finansieringen för yrkeshögskolorna.

Genom nedskärningarna i priserna per enhet försökte man åstadkomma inbesparingar i undervisnings- och kulturverksamheten gällande funktionerna. Nedskärningarna ledde också till sänkta utgifter på huvudmannanivå. Till exempel de fasta utgifterna per elev i den grundläggande utbildningen sjönk från 1990 till 1996 med ca åtta procent. I gymnasierna sjönk priserna samtidigt med hela 16 procent. Då det allmänna ekonomiska läget förbättrats, har kostnaderna för undervisnings- och kulturverksamhet emellertid igen stigit sedan början av 1990-talet.

Under 1996—1998 riktades de nya inbesparingarna i de offentliga utgifterna enbart mot kommunerna och den kommunala ekonomin i allmänhet även i fråga om undervisningsverksamheten. Priserna per enhet sänktes inte längre ytterligare, utan de nya sparåtgärderna genomfördes per invånare. De tidigare nedskärningarna i priserna per enhet förblev alltså i kraft. Nedskärningarna i priserna per enhet för grundläggande utbildning, gymnasier, yrkesutbildning, yrkeshögskolor, bibliotek, medborgarinstitut och grundläggande konstundervisning som finansieras på basis av undervisningstimmar, har sedan 1999 varit gällande med stöd av bestämmelsen om ett tak för priserna per enhet enligt 65 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. En motsvarande pristaksbestämmelse för beräkandet av priserna per enhet för 1997 och 1998 ingick också i den lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/1992) som gällde före 1999.

Enligt 65 § 1 mom. i den gällande lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet beräknades priserna per enhet för 1999 på basis av de faktiska kostnaderna under 1997 så, att de grunder för statsandelar

som hade beräknats enligt antalet elever, studerande, undervisningstimmar och invånare 1997 och som tillämpades vid beräkningen av priserna per enhet för 1999 och statsandelarna för 1998 inte översteg de kalkylerade grunder för statsandelen som justerade med ändringarna i kostnadsnivån tillämpades 1998. Enligt paragrafen motsvarade de inbördes förhållandena mellan priserna per enhet för ovan nämnda funktioner under 1999 kostnadsutfallet för dessa funktioner 1997. Enligt inbesparingsbesluten för den offentliga ekonomin sänktes dock de slutliga priserna per enhet i samma proportion i enlighet med hur de kalkylerade statsandelsgrunderna enligt de faktiska kostnaderna för 1999 skulle ha överstigit de 1998 tillämpade statsandelsgrunderna justerade med ändringen i kostnadsnivån.

De före 1996 genomförda sänkningarna av de priser per enhet som skall läggas till grund för statsfinansieringen av undervisningsverksamheten och biblioteken bestämdes bli gradvis slojade under 2001—2003. Genom en lag (1146/2000) som trädde i kraft vid ingången av 2001 ändrades 65 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet så, att det i priserna per enhet för 2001 företogs en fem procents genomsnittlig nivåhöjning jämfört med priserna per enhet 2000. Dessutom skall det enligt lagen år 2002 göras en tre procents genomsnittlig nivåhöjning räknat på prisnivån per enhet 2001. År 2003 skall priserna per enhet motsvara de faktiska genomsnittliga kostnaderna enligt uppgifter för 2001. Arrangemanget gäller priserna per enhet per elev eller studerande för grundläggande utbildning, gymnasier, yrkesutbildning och yrkeshögskolor, priserna per enhet per kommuninvånare för biblioteken och priserna per enhet per undervisningstimme för medborgarinstitut och grundläggande konstundervisning.

Tekniskt korrigerades eftersläpningen i priserna per enhet så, att det i 65 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet föreskrivna totala belopp för de kalkylerade statsandelsgrunderna som begränsar nivån på priserna per enhet (bestämmelsen om ett tak för priserna per enhet) år 2001 höjdes med ovan nämnda fem procent från år 2000. Vid beräkningen av priserna per enhet

för 2002 höjs det totala belopp av statsandelsgrunderna som utgör taket på motsvarande sätt med tre procent från 2001. Vid beräkningen av priserna per enhet beaktas också den för respektive finansår uppskattade ändringen i kostnadsnivån enligt vad som bestäms i lagen om statsandelar till kommunerna (1145/1996). De på basis av 3 § 2 punkten lagen om statsandelar till kommunerna enligt nämnda lag uppskattade ändringarna i kostnadsnivån beaktas till högst hela och minst halva beloppet av den uppskattade ändringen i kostnadsnivån.

Sålunda beräknades 2001 års priser per enhet på basis av de faktiska kostnaderna för 1999 inom gränserna enligt denna pristaksbestämmelse. De inbördes rådande förhållandena mellan priserna per enhet för olika utbildningsformer ändrades enligt kostnadsutvecklingen från 1997 till 1999. Priserna per enhet för 2002 beräknas genom att det föreskrivna pristaket som användes vid beräkningen av priserna per enhet för 2001 höjs med tre procent och genom att dessutom justera priserna per enhet såsom ändringen i kostnadsnivån förutsätter. Det inbördes förhållandet mellan priserna per enhet för de olika utbildningsformerna ändras inte 2002. Priserna per enhet för 2003 skall beräknas direkt på basis av de faktiska genomsnittliga kostnaderna för de olika utbildningsformerna utan hänsyn till någon bestämmelse om ett tak för nivån på priserna per enhet.

I utbildningen inom det fria bildningsarbetet vid folkhögskolor, idrottsutbildningscenter och studiecentraler blev sänkningarna av priserna per enhet inte gällande på ovan beskrivna sätt enligt 65 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet, utan priserna per enhet frystes vid nivån för tidigare år genom att de bestämdes till priserna per enhet under året förut, justerade till kostnadsnivån för finansåret. Före 2001 baserade sig priserna per enhet för verksamhet inom det fria bildningsarbetet vid nämnda läroanstalter på 30 § lagen om fritt bildningsarbete, enligt vilken priserna per enhet för 1998 skulle bestämmas till priserna per enhet för 1999 vid folkhögskolorna, idrottsutbildningscentrerna och studiecentralerna. Priserna per enhet skulle dock justeras med en uppskattad ändring i kostnadsnivån. Priserna

per enhet för 2000 bestämdes på motsvarande sätt på basis av priserna per enhet för 1999.

Den nämnda 30 § lagen om fritt bildningsarbete ändrades genom en lag (1147/2000) som trädde i kraft vid ingången av 2001 så, att priserna per enhet för riksomfattande idrottsutbildningscenter för 2001 bestämdes till priset per enhet för 2000, justerat med förändringen i kostnadsnivån och höjt med fem procent. För 2002 beräknas priserna per enhet för riksomfattande idrottsutbildningscenter så att det för 2001 bestämda priset per enhet, justerat med förändringen i kostnadsnivån, höjs med tre procent. År 2003 skall dessa priser per enhet bestämmas direkt på basis av de faktiska kostnaderna för 2001. I folkhögskolor och studiecentraler har priserna per enhet bestämts på basis av faktiska kostnader utan undantagsförfarande sedan 2001.

Enligt 30 § lagen om fritt bildningsarbete gäller 65 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet i tillämpliga delar om fastställandet av priserna per enhet för 1999—2002 vid medborgarinstitut. Sålunda har man på beräkningen av priserna per enhet per undervisningstimme vid medborgarinstitut som i huvudsak drivs av kommuner tillämpat samma bestämmelse om pristak som vid beräkningen av priserna per enhet för grundläggande utbildning, gymnasier, yrkesutbildning, yrkeshögskolor, bibliotek och den grundläggande konstundervisning som finansieras på basis av ett kalkylerat antal undervisningstimmar.

På grund av dessa åtgärder var de priser per enhet som låg till grund för statsfinansieringen 2001, på basis av kostnadsuppgifterna som utbildningsanordnarna meddelade för 1999, i den grundläggande utbildningen, gymnasierna, yrkesutbildningen, yrkeshögskolorna, grundläggande konstundervisning som finansieras på basis av antalet undervisningstimmar, bibliotek, medborgarinstitut och i idrottsutbildningscenter i genomsnitt sju procent lägre än de borde ha varit beräknade på basis av de faktiska kostnaderna under 1999.

1.2. Behandlingen av mervärdesskatten i priserna per enhet

Anordnare av utbildning som ordnas och finansieras med stöd av lagstiftning liksom också kulturtjänstproducenter betalar för varor och tjänster som de köper externt den mervärdesskatt som ingår i anskaffningspriserna. Sålunda är även kommuner och samkommuner skyldiga att betala mervärdesskatt för de externt köpta varor och tjänster som de behöver för att kunna producera utbildnings- och kulturtjänster. Enligt 130 § mervärdesskattelagen (1501/1993) återbetalas till kommer och samkommuner dock den mervärdesskatt som de har betalt. Genom detta vill man säkra att varor och tjänster som kommunerna själva producerar och externt köpta varor och tjänster behandlas likvärdigt i beskattningssystemet, eftersom mervärdesskatt inte betalas för varor och tjänster som kommunerna och samkommunerna själva har producerat.

Den mervärdesskatt som kommunerna och samkommunerna betalar och får i återbäring skall dock slutligen belastas kommunsektorn. Därför återkrävs mervärdesskatteåterbäringarna till kommuner och samkommuner till staten såsom anges i lagen om återkrävande av mervärdesskatteåterbäringar hos kommunerna (79/1994). Detta återkrav baserar sig på kommunens invånarantal, och storleken på återkravet beror således inte på hur mycket varje kommun de facto har betalt i mervärdesskatt och fått i mervärdesskatteåterbäring. Trots att också samkommuner får den mervärdesskatt som de betalar i återbäring, återkräver staten inte mervärdesskatt hos samkommunerna, utan kommunerna svarar för återkravet även för samkommunernas del.

Eftersom mervärdesskatten slutligen också för kommunernas och samkommunernas del kommer att belasta kommunsektorn, beräknas de priser per enhet som läggs till grund för finansieringen av undervisnings- och kulturverksamheten i den grundläggande utbildningen, gymnasierna, yrkesutbildningen, yrkeshögskolorna, läroanstalterna inom det fria bildningsarbetet, den grundläggande konstundervisning som finansieras på basis av antalet undervisningstimmar och för bibliotek på basis av kostnader inklusive mervärdes-

skatt. Dessa priser per enhet täcker alltså även de mervärdesskatter som har betalats. Detta gäller priserna per enhet som läggs till grund för statsfinansieringen av både driftskostnader och anläggningsprojekt.

I finansieringssystemet för undervisningsverksamheten betalas statsfinansieringen ut direkt till utbildningsanordnarna enligt priserna per enhet. Härigenom åtnjuter även samkommunerna en pris per enhet finansiering som täcker mervärdesskatten. De får också den mervärdesskatt som de betalt i återbäring. Om den penningssumma som samkommunerna slutligen disponerar över besluts i grundavtalet för samkommunen som godkänns av medlemskommunerna. Ofta har det i grundavtalet beslutats att samkommunen får behålla hela finansieringen enligt priserna per enhet. Vissa samkommuner betalar likväl sina mervärdesskatteåterbäringar till medlemskommunerna som täckning för den mervärdesskatt som staten återkräver hos medlemskommunerna.

Mervärdesskattens procentuella andel av de kostnader som användes vid beräkningen av de priser per enhet som lades till grund för statsfinansieringen av kommunernas och samkommunernas driftskostnader var år 1999 följande:

grundläggande utbildning	2,84 %
gymnasier	2,09 %
grundläggande yrkesutbildning	4,20 %
yrkeshögskolor	4,38 %
folkhögskolor	5,00 %
medborgarinstitut	1,92 %
bibliotek	3,45 %

Mervärdesskattens andel av de kalkylerade kostnader som läggs till grund för statsandelen för anläggningsprojekt är 21,8 %.

Privata utbildningsanordnare omfattas inte av ovan beskrivna system för återbäring och återkrav av mervärdesskatt. För dem är mervärdesskatterna som ingår i anskaffningar direkta kostnader.

1.3. Statsunderstöd som beviljats utbildning ordnad i form av avgiftsbelagd service

Yrkesutbildningsanordnare som med stöd av det tillstånd att ordna utbildning som de beviljats av undervisningsministeriet ordnade

utbildning i form av avgiftsbelagd service, kunde fram till utgången av 2000 årligen beviljas statsunderstöd för denna verksamhet enligt de grunder som har fastställts av statsrådet. Understödet motsvarade det allmänna verksamhetsunderstöd som yrkesutbildningscentraler för vuxna och riksomfattande särskilda yrkesläroanstalter fick före ingången av 1999, och det beviljades fram till utgången av 2000 till de utbildningsanordnare som före ingången av 1999 hade drivit sådana läroanstalter. Understödet för utbildning i form av avgiftsbelagd service uppgick år 2000 till 9 procent av kostnaderna för ordnandet av denna utbildning, dvs. till sammanlagt ca 135 milj. mk (22,71 milj. euro).

Bestämmelserna om statsunderstöd för utbildning som ordnas i form av avgiftsbelagd service upphävdes i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet vid ingången av 2001. I 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1211/2000) bestämdes om ett statsunderstöd under övergångsperioden i samband med att nämnda understöd slopades. Enligt denna bestämmelse beviljas en utbildningsanordnare som 2000 har fått statsunderstöd för utbildning som ordnats i form av avgiftsbelagd service, 2001 statsunderstöd under övergångsperioden till ett belopp som motsvarar statsunderstödet för 2000. År 2002 beviljas statsunderstöd till två tredjedelar och 2003 till en tredjedel av statsunderstödet för 2000. Om utbildningsanordnaren upphör med sin verksamhet, beviljas understöd tills verksamheten upphör såsom en proportionell andel av det årliga understödet motsvarande verksamhetstiden.

Både det statsunderstöd som har beviljats för utbildning som ordnas i form av avgiftsbelagd service och det understöd under övergångsperioden i anslutning till att stödet upphörde beaktas som en faktor som sänker utbildningens anskaffningspris när arbetskraftsmyndigheterna enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/1990) upphandlar utbildning av utbildningsanordnare som fått understöd.

Att statsunderstödet som hade beviljats för utbildning i form av avgiftsbelagd service slopades och att understödet under över-

gångsperioden i anslutning därtill infördes var en del av den totalrevidering av finansieringssystemet för den yrkesinriktade tilläggsutbildningen som genomfördes från ingången av 2001 och som gick ut på att i finansieringen av den yrkesinriktade tilläggsutbildningen frångå finansieringen på basis av länsstyrelsernas upphandling av yrkesinriktad tilläggsutbildning genom att upphäva lagen om finansiering av yrkesinriktad tilläggsutbildning (1138/1996) genom en särskild lag om upphävande (1212/2000). Sedan ingången av 2001 har den yrkesinriktade tilläggsutbildningen finansierats enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet antingen genom systemet med kalkylerade statsandelar eller genom statsunderstöd som beviljats av länsstyrelsen. I anslutning till det inkomstpolitiska avtalet för 2001 och 2002 togs det dessutom i tilläggsbudgeten för 2001 under ett eget moment in 100 milj. mk (16,82 milj. euro), som undervisningsministeriet delar ut i statsunderstöd enligt prövning till sådana yrkesutbildningsanordnare som har specialiserat sig på vuxenutbildning och som numera omfattas av systemet med kalkylerade statsandelar, för ordnande av utbildning som svarar mot arbetslivets aktuella utbildningsbehov.

I sitt svar på regeringens proposition med förslag till lagstiftning om finansiering av den yrkesinriktade tilläggsutbildningen (RP 144/2000 rd) förutsatte riksdagen att regeringen i brådskande ordning tillsätter en parlamentarisk kommitté för att utreda målen, samordningen av efterfrågan och utbudet samt finansieringen inom hela vuxenutbildningen. Undervisningsministeriet tillsatte därför i mars 2001 en arbetsgrupp som bl.a. skall komma med förslag om de resurser som genomförandet av vuxenutbildningen kräver, inriktningen av finansieringen och om finansieringsgrunden, med vuxenutbildningsresurserna i statsbudgeten 1999 som maximal nivå för de statliga kostnadernas del.

1.4. Tillstånd att ordna utbildning

Enligt 8 § 1 mom. lagen om yrkesutbildning (630/1998) och 4 § 1 mom. lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning kan tillstånd att ordna sådan utbildning som avses i dessa

lagar beviljas kommuner, samkommuner, registrerade sammanslutningar samt stiftelser. Enligt 1 § 1 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet bestäms det i lagen om den finansiering som kommuner, samkommuner, registrerade sammanslutningar och stiftelser beviljas för utbildning som avses i bl.a. lagen om yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

Tillstånd att ordna utbildning och lagstadgad finansiering kan således förutom till kommuner och samkommuner även beviljas registrerade sammanslutningar samt stiftelser. Registrerade sammanslutningar är aktiebolag enligt lagen om aktiebolag (734/1978), registrerade föreningar enligt föreningslagen (503/1989), andelslag enligt lagen om andelslag (247/1954) och registrerade religiösa samfund enligt religionsfrihetslagen (267/1922). I princip är det möjligt att bevilja tillstånd att ordna utbildning även till öppna bolag och kommanditbolag, men dessa bolags karaktär av sammanslutning som bedriver näringsverksamhet och därtill anknutna personliga ansvar som bolagsmännen har, lämpar sig dåligt för ändamålet att ordna offentliga utbildningstjänster. I praktiken är det förutom kommuner och samkommuner bara aktiebolag, registrerade föreningar samt stiftelser som har tillstånd att ordna utbildning.

Enligt gällande lagstiftning kan däremot inte ett sådant statligt affärsverk som avses i lagen om statens affärsverk (627/1987) beviljas tillstånd att ordna utbildning som avses i lagen om yrkesutbildning eller i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning. Statliga affärsverk är t.ex. Centralen för förvaltningsutveckling och Luftfartsverket.

1.5. Övergången till den gemensamma eurovalutan

Lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och lagen om fritt bildningsarbete innehåller en del belopp i mark. Sådana belopp är för det första de summor som anges i 9 § 4 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och som adderas till finansieringsandelen per kommuninvånare på basis av de minskningar av statsandelarna som har

genomförts för att balansera den offentliga ekonomin samt på basis av de kostnader som stödet för skolresor till studerande i gymnasiet och yrkesutbildningen och finansieringen av yrkesinriktad tilläggsutbildning föranleder staten. Enligt 52 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och 20 § lagen om fritt bildningsarbete varken betalas ut eller krävs tillbaka belopp under 10 000 mark (1681,88 euro) som grundar sig på ett beslut med stöd av de nämnda lagarna. Dessutom innehåller vardera lagen ett flertal bestämmelser med hänvisningar till belopp som skall beräknas på föreskrivet sätt.

Marken som penningenheter tas ur bruk 2002 och vid ingången av året övergår Finland till euro, varvid även alla belopp i mark och hänvisningarna till hur olika belopp skall beräknas i lagstiftningen måste ersättas med euro.

2. Föreslagna ändringar

2.1. Priserna per enhet återgår till nivån på de faktiska kostnaderna

I lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och i lagen om fritt bildningsarbete föreslås att man upphäver de bestämmelser, vilka begränsar nivån på priserna per enhet som läggs till grund för statsfinansieringen och genom vilka minskningarna i statsandelarna 1993—1995 genomfördes. Enligt propositionen skall priserna per enhet redan från ingången av 2002 bestämmas på basis av faktiska genomsnittliga kostnader. Propositionen grundar sig på regeringens ställningstagande i samband med det inkomstpolutiska avtalet genom vilket verkningarna av höjningen av förvärvsinkomst-avdraget i kommunalbeskattningen lindras. Enligt de nämnda lagarna beräknas priserna per enhet vartannat år på basis av faktiska kostnader. Priserna per enhet för 2001 har räknats på basis av de faktiska kostnaderna för 1999. Härigenom kommer kostnaderna för 1999 att utgöra grund vid beräkningen av priserna per enhet även för 2002. Enligt propositionen skall priserna per enhet för 2002 beräknas enligt de faktiska kostnaderna under 1999 med beaktande av ändringarna i kostnadsnivån 1999—2002 på det sätt som

föreskrivs i lagen om statsandelar till kommunerna. Att de bestämmelser som begränsar nivån på priserna per enhet upphävs höjer priserna per enhet förutom med höjningen till följd av ändringen i kostnadsnivån, även med i genomsnitt 5,6 procent jämfört med nivån på priserna per enhet för 2001. Enligt budgetpropositionen 2002 skall hälften av den uppskattade ändringen i kostnadsnivån beaktas när priserna per enhet beräknas.

Upphävandet av bestämmelsen om ett pristak för att begränsa nivån på priserna per enhet gäller de priser per enhet som läggs till grund för statsfinansieringen för den grundläggande utbildningen, gymnasierna, yrkesutbildningen, yrkeshögskolorna, grundläggande konstundervisning som finansieras på basis av undervisningstimmar, medborgarinstitutet, idrottsutbildningscentrerna och biblioteken. Förslaget innebär en höjning också av de priser per enhet och av de höjningar som enligt föreskrift skall göras i priserna per enhet, vilka baserar sig på det genomsnittliga priset per enhet för någon av de nämnda utbildningsformerna eller på en utbildningsanordnarens eget pris per enhet. Sålunda stiger enligt förslaget även t.ex. priset per enhet för förskoleundervisning, vilket beräknas på basis av priset per enhet per elev för anordnare av grundläggande utbildning, priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning, vilket beräknas på basis av det genomsnittliga priset per enhet för yrkesutbildning samt inom alla utbildningsformer den höjning av priset per enhet som vidtas för studerande som får inkvarteringsförmån. Priserna per enhet i folkhögskolor och studiecentraler har redan sedan 2001 motsvarat de genomsnittliga kostnaderna för dessa läroanstaltsformer.

2.2. Systemet med återkrav av mervärdesskatt som kommuner och samkommuner har fått i återbäring frångås

I lagarna föreslås sådana ändringar för undervisnings- och kulturverksamhetens del som föranleds av att systemet med återkrav av mervärdesskatt som kommuner och samkommuner fått i återbäring frångås. Kommunernas och samkommunernas statsfinansie-

ring skall från 2002 bestämmas på basis av priser per enhet som beräknas enligt kostnader utan mervärdesskatt. Propositionen ansluter sig till denna del till regeringens proposition med förslag till lagar om upphävande av lagen om återkrävande av mervärdesskatteåterbäring hos kommunerna samt ändring av mervärdesskattelagen, lagen om skatteredovisning och 124 § inkomstskattelagen. I den nämnda propositionen föreslås att lagen om återkrävandet av mervärdesskatteåterbäring hos kommunerna skall upphävas och att man skall frångå det förfarande där de mervärdesskatter, vilka har ingått i anskaffningspriset för varor och tjänster som kommuner och samkommuner har upphandlat externt och vilka staten har betalt tillbaka till de kommuner och samkommuner som betalt mervärdesskatten, återkrävs till staten hos kommunerna i förhållande till invånarantalet.

För undervisnings- och kulturverksamhetens del föreslås att minskningen av statsandelarna genomförs så, att man i de priser per enhet inom undervisnings- och kulturverksamheten som beräknas vartannat år på basis av de faktiska kostnaderna, till skillnad från nuläget inte skall beakta mervärdesskatten som ingår i anskaffningspriset för varor och tjänster som en kostnad. Propositionen gäller till denna del de priser per enhet som skall läggas till grund för statsfinansieringen av grundläggande utbildning, gymnasier, yrkesutbildning, yrkeshögskolor, grundläggande konstundervisning som finansieras på basis av antalet undervisningstimmar, medborgarinstitut, folkhögskolor, idrottsutbildningscentrer, studiecentraler och bibliotek. De föreslagna ändringarna sänker även de pris per enhet som inte beräknas på basis av faktiska kostnader, men som enligt lag bestäms på basis av de genomsnittliga priserna per enhet för ovan nämnda utbildningsformer eller enligt utbildningsanordnarens eget pris per enhet. Sådana är t.ex. priserna per enhet för förskoleundervisningen, priserna per enhet för yrkesutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning samt priserna per enhet per studerandeårsverke i yrkesinriktad tilläggsutbildning.

Om priserna per enhet bestäms på basis av kostnader utan mervärdesskatt, undanröjs det nuvarande systemets skillnader i behandling-

en av kommuner och samkommuner i finansieringshänseende där samkommunerna jämfört med kommunerna har fått överkompensation för mervärdesskatter.

Priserna per enhet beräknas separat för varje utbildningsform på basis av de faktiska kostnaderna för utbildningsformen i fråga. Bibliotekens priser per enhet beräknas på basis av de faktiska kostnaderna i biblioteken. Mervärdesskattens del av priset per enhet varierar för olika utbildningsformer och för biblioteken, så det att mervärdesskatten inte ingår i kostnadsbasen påverkar priset per enhet för olika utbildnings- och kulturtjänster på olika sätt beroende på hur mycket mervärdesskatten de facto uppgår till i kostnaderna för respektive tjänst.

Systemet med återkrav av mervärdesskatteåterbärningar har berört enbart kommuner och samkommuner. Eftersom de privata utbildningsanordnarna inte har omfattats av förfarandet, kommer de priser per enhet som läggs till grund för statsfinansieringen till privata utbildningsanordnare även i fortsättningen att täcka också mervärdesskatterna. För de privata utbildningsanordnarnas del föreslås därför bli bestämt att priserna per enhet för grundläggande utbildning, gymnasier, yrkesutbildning, yrkeshögskolor, grundläggande konstundervisning som finansieras på basis av undervisningstimmar samt för olika läroanstaltstyper inom det fria bildningsarbetet höjs så, att höjningen motsvarar den andel som de privata utbildningsanordnarnas mervärdesskatter utgör av dessa utbildningsanordnarnas genomsnittliga kostnader utan mervärdesskatt för respektive utbildnings- och läroanstaltsform. Alla allmänna bibliotek är kommunala.

Det föreslås att också priserna per enhet som läggs till grund för finansieringen av anläggningsprojekt skall sänkas på basis av anskaffnings- och byggkostnader utan mervärdesskatt. För de privata utbildningsanordnarnas del höjs priset per enhet som läggs till grund för finansieringen av anläggningsprojekt med den mervärdesskatteandel som ingår i kostnaderna. Eftersom den mervärdesskatt som ingår i anläggningskostnaderna inte varierar mellan olika utbildningsformer, är höjningen av priserna per enhet för privata utbildningsanordnarnas anläggningsprojekt

alltid lika stor oberoende av utbildningsform.

Propositionen inverkar inte på de priser per enhet som fastställs årligen och inom ramen för statsbudgeten. Sådana priser per enhet är priserna per enhet för kulturverksamhet, idrottsverksamhet, ungdomsarbete och teatrar samt priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning samt det pris per enhet för grundläggande konstundervisning som fastställs per invånare. Förslagen inverkar inte heller på de priser per enhet som fastställs oberoende av kostnaderna för verksamheten genom att det närmast föregående årets priser per enhet justeras på basis av förändringarna i kostnadsnivån och i verksamhetens art och omfattning. Sådana är priserna per enhet för särskilda yrkesläroanstalter som drivs av arbetslivet och priserna per enhet för museer och orkestrar.

Priserna per enhet för 2002 bestäms på basis av de faktiska kostnaderna under 1999. Privata utbildningsanordnare behövde inte uppge mervärdesskatterna som ingick i 1999 års kostnader för sig, och den andel som mervärdesskatten utgör av kostnaderna i de olika utbildningsformerna är således inte känd till denna del. De mervärdesskatter som kommuner och samkommuner har betalt är däremot kända. På grund av detta skall priserna per enhet för 2002 beräknas på ett sätt som avviker från det sedvanliga. I propositionen föreslås att de genomsnittliga priserna per enhet och själva priserna per enhet för 2002 beräknas på basis av kostnader inklusive mervärdesskatt, såsom för närvarande. Vid beräkningen av de slutliga priserna per enhet som läggs till grund för statsfinansieringen till kommuner och samkommuner minskas priserna per enhet för respektive utbildningsform och för biblioteken med en andel som motsvarar kommunernas och samkommunernas mervärdesskatteandel av de genomsnittliga kostnaderna för tjänsten. Dessa procentuella andelar föreslås i fråga om 2002 bli bestämda i lag. De privata utbildningsanordnarnas priser per enhet för 2002 beräknas enligt förslaget på basis av kostnader inklusive mervärdesskatt på samma sätt som för närvarande.

2.3. Statsunderstöd för utbildning som ordnats i form av avgiftsbelagd service

I propositionen föreslås att den tid som understödssystemet under övergångsperioden i samband med slopandet av statsunderstödet (tidigare verksamhetsunderstöd) för utbildning som ordnats i form av avgiftsbelagd service är i kraft, skall förlängas med ett år. Ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1211/2000) föreslås till denna del bli ändrad. Enligt förslaget beviljas en utbildningsanordnare som år 2000 för utbildning som ordnats i form av avgiftsbelagd service har fått sådant statsunderstöd som avses i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet, år 2002 statsunderstöd till ett belopp som motsvarar statsunderstödet under 2000, vilket även motsvarar understödet för 2001. År 2003 beviljas statsunderstöd till två tredjedelar och år 2004 till en tredjedel av statsunderstödet 2000. Enligt gällande lag skall statsunderstödet gradvis frångås på ovan beskrivna sätt redan under 2001—2003. Det föreslås att de ändringar som förlängningen av övergångsperiodens understöd förutsätter görs även i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av 12 § lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (1213/2000), enligt vilken man i anskaffningspriset för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning skall beakta den andel av anskaffningskostnaderna för utbildningen som motsvarar ovan nämnda statsunderstöd under övergångsperioden som en minskning.

Förslaget syftar till att bibehålla den nuvarande strukturen i finansieringssystemet och finansieringens fördelningsproportioner för den yrkesinriktade tilläggsutbildningen som de är fram till dess den parlamentariskt sammansatta arbetsgruppen som skall utreda målen, samordningen av efterfrågan och utbud samt finansieringen inom hela vuxenutbildningen blir klar med sina förslag. Det är ändamålsenligt att vidta ändringarna i finansieringssystemet senare.

2.4. Tillstånd att ordna utbildning

Lagen om yrkesutbildning, lagen om yrkes-

inriktad vuxenutbildning och lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet föreslås bli ändrade så att tillstånd att ordna sådan utbildning som avses i dessa lagar och finansiering av denna kunde beviljas även statens affärsverk. Enligt förslaget skall statens affärsverk som funktion och i statsfinansieringssystemet behandlas på samma sätt som exempelvis privata utbildningsanordnare som verkar i form av föreningar eller aktieföretag.

Det är inte motiverat att statens affärsverk till skillnad från staten, kommuner, samkommuner och privata utbildningsanordnare inte kan vara utbildningsanordnare och få understöd av staten om de ordnar utbildning. Behovet att också statens affärsverk skall godkännas som utbildningsanordnare har aktualiserats vid organiseringen av den utbildning för luftfartsbranschen som Luftfartsverket ordnar som en del av yrkesutbildningen inom undervisningssektorns förvaltningsområde. Enligt gällande lagstiftning är det inte möjligt att bevilja Luftfartsverket tillstånd att ordna utbildning enligt lagen om yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, inte heller att bevilja statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.

2.5. Övergången till euro

Det föreslås också att lagarna ändras så som övergången till den gemensamma eurovalutan förutsätter. I lagarna ändras alla belopp i mark till euro. De belopp som anges i 9 § 4 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och som adderas till finansieringsandelen per kommuninvånare dels på basis av de minskningar av statsandelarna som har genomförts för att balansera den offentliga ekonomin och dels på basis av de kostnader som stödet för skolresor till studerande i gymnasiet och yrkesutbildningen och finansieringen av yrkesinriktad tilläggsutbildning föranleder staten, föreslås bli omvandlade till euro enligt den fasta omräkningskursen med en cents noggrannhet. Enligt 52 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och 20 § lagen om fritt bildningsarbete varken utbetalas eller återkrävs belopp under 10 000 mark

(1681,88 euro) som grundar sig på ett beslut med stöd av de nämnda lagarna. Det föreslås att belopp som förutsätts för utbetalning och återkrav ändras till euro enligt den fasta omräkningskursen och avrundas uppåt till närmaste hundra euro, dvs. till 1 700 euro.

3. Propositionens verkningar

3.1. Ekonomiska verkningar

Upphävandet av bestämmelserna som begränsar nivån på priserna per enhet

Förslaget om att i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet upphäva 65 § och i lagen om fritt bildningsarbete 30 § (slopandet av den minskning av priserna per enhet som vidtogs för att balansera den offentliga ekonomin) innebär att statsfinansieringen till kommuner och andra utbildningsanordnare 2002 ökar med sammanlagt 153 milj. euro (910 milj. mk). Ökningen av statsfinansieringen innebär för kommunerna och samkommunerna sammanlagt 141 milj. euro (838 milj. mk) och för privata utbildningsanordnare 12,4 milj. euro (74 milj. mk). Propositionen innebär att utgiftsökningen tidigareläggs med ett år, eftersom nivån på priserna per enhet enligt den gällande lagen skall bestämmas enligt de faktiska kostnaderna från och med 2003.

Förslaget om att upphäva de bestämmelser som begränsar nivån på priserna per enhet innebär en ökning av kommunens andel av finansieringen för undervisningsverksamhetens och bibliotekens driftskostnader med sammanlagt 116 milj. euro (690 milj. mk), dvs. med 22,6 euro (135 mk) per kommuninvånare.

Kostnadseffekten har beräknats så, att finansieringsgrunderna enligt de priser per enhet som beräknats på basis av de faktiska kostnaderna 1999 utan att beakta de bestämmelser som begränsar nivån på priserna per enhet, har minskats med finansieringsgrunderna enligt de priser per enhet som beräknats för 2002 enligt de gällande bestämmelserna (priserna per enhet för 2001 har höjts med tre procent). Beräkningarna har utförts enligt den kalkylerade kostnadsnivån för 2002. För undervisningsverksamhetens del

har priserna per enhet i beräkningarna multiplicerats med de faktiska elev- och studerandeantalen under 2000. Antalet elever i förskoleundervisningen utgörs dock av det uppskattade elevantalet för 2001.

Ökningen av statsfinansieringen i de olika utbildnings- och läroanstaltsformerna fördelar sig enligt följande:

	milj.euro (milj. mk)
grundläggande utbildning	78,0 (464)
förskoleundervisning	6,6 (39)
gymnasier	14,0 (83)
grundläggande yrkesutbildning	30,4 (181)
grundgällande yrkesutbildning i form av läroavtalsutbildning	3,7 (22)
yrkeshögskolor	14,4 (86)
grundläggande konstundervisning som finansieras på basis av undervisningstimmar	0,6 (3,6)
medborgarinstitut	3,9 (23,2)
sommaruniversitet	0,25 (1,5)
bibliotek	1,6 (9,5)

Enligt budgetpropositionen för 2002 uppvisar statsandelarna för undervisningsministeriets förvaltningsområde en ökning på 224 milj. euro (1332 milj. mk) på grund av justeringen av kostnadsfördelningen jämfört med denna budget.

Övergången till priser per enhet utan mervärdesskatt

Det förslag om att priserna per enhet skall beräknas på basis av kostnader utan mervärdesskatt, vilket ingår i propositionen, innebär att statsfinansieringen för undervisnings- och kulturverksamhet till kommuner och samkommuner 2002 minskar med sammanlagt ca 86 milj. euro (511 milj. mk). Enligt förslaget ändras dock inte kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna, eftersom det föreslagna slopandet av mervärdesskatterna i de kostnader som utgör grunden i beräkningen av priserna per enhet kompenseras av att man avstår från att till staten återkräva de mervärdesskatter som kommuner och samkommuner fått i återbäring, på det sätt som föreslås bli bestämt i regeringens proposition

med förslag till lagar om upphävande av lagen om återkrävande av mervärdesskatteåterbärningar hos kommunerna samt ändring av mervärdesskattelagen, lagen om skatteredovisning och 124 § inkomstskattelagen. Den föreslagna ändringen inverkar inte på finansieringen till privata utbildningsanordnare 2002.

Förslaget om att priserna per enhet skall beräknas på basis av kostnader utan mervärdesskatt sänker 2002 kommunernas andel av finansieringen av driftskostnaderna för undervisningsverksamheten och biblioteken med sammanlagt ca 65 milj. euro (386 milj. mk), dvs. ca 12,70 euro (75 mk) per kommuninvånare.

Förslaget enligt vilket de priser per enhet som läggs till grund för statsfinansieringen skall beräknas på basis av kostnader utan mervärdesskatt, innebär att kommunernas och samkommunernas priser per enhet och statsfinansieringen på basis av dem 2002 i de olika utbildnings- och läroanstaltsformerna och i biblioteken sjunker som följer

	Sänkning av priserna per enhet %	Minskning av statsfinansieringen milj. euro (milj. mk)
grundläggande utbildning	2,84	41 (244)
förskoleundervisning	2,84	3,5 (20,5)
gymnasier	2,09	5,1 (30,6)
grundläggande yrkesutbildning	4,20	20 (119)
grundläggande yrkesutbildning i form av läroavtalsutbildning	4,20	1,6 (9,5)
yrkeshögskolor	4,38	8,9 (53)
grundläggande konstundervisning som finansieras på basis av undervisningstimmar	1,28	0,3 (1,8)
folkhögskolor	5,00	0,2 (1,2)
medborgarinstitut	1,92	1,2 (7,1)
bibliotek	3,45	4,3 (25,6)

De privata utbildningsanordnarnas priser per enhet för 2002 bestäms enligt gällande bestämmelser så att mervärdesskatten inkluderas. Från 2003 höjs de privata utbildnings-

anordnarnas priser per enhet utan mervärdesskatt med ett procenttal motsvarande den andel som dessa utbildningsanordnarnas mervärdesskatter utgör av deras kostnader utan mervärdesskatt i olika utbildnings- och läroanstaltsformer. Detta bedöms i någon mån höja nivån på privata utbildningsanordnarnas priser per enhet. Det gällande sättet att beräkna priserna per enhet har inte beaktat den här skillnaden i mervärdesskatterna. Förslaget innebär inte att kostnaderna höjs, eftersom de mervärdesskatter som kommuner och samkommuner får i återbärning dras av i samfundsskatteandelarna till kommunerna så som föreslås bli bestämt i regeringens proposition med förslag till lagar om upphävande av lagen om återkrävande av mervärdesskatteåterbärningar hos kommunerna samt ändring av mervärdesskattelagen, lagen om skatteredovisning och 124 § inkomstskattelagen.

Propositionen innebär att priserna per enhet som läggs till grund för kommunernas och samkommunernas statsandelar för anläggningsprojekt och andra belopp som läggs till grund för statsandelen för anläggningsprojekt sänks med 21,8 procent år 2002 i alla utbildnings- och läroanstaltsformer och i biblioteken. Propositionen har beaktats vid beredningen av budgetpropositionen 2002. År 2002 sker en engångshöjning av kommunernas finansieringsandel med 0,5 euro (3 mk) per invånare, dvs. med sammanlagt ca 2,5 milj. euro (ca 15 milj. mk) på grund av de anläggningsprojekt beträffande vilka statsfinansieringsbesluten har fattats före 2002 så att de inkluderar mervärdesskatten, men för vars del kostnaderna uppkommer och kommunerna och samkommunerna får mervärdesskatterna i återbärning 2002 eller därefter.

Ovan nämnda procenttal och belopp beskriver situationen när det gäller finansieringen 2002. De har beräknats på basis av de faktiska kostnaderna för 1999. Priserna per enhet har multiplicerats med de faktiska elev- och studerandeantalen för 2000. Enligt de kalkylerade elev- och andra prestationstalen för 2002 räknat uppgår minskningen i statsfinansieringen till följd av avvecklingen av systemet med återkrav av mervärdesskatteåterbärningar till sammanlagt 91 milj. euro (541 milj. mk) inom undervisnings- och kulturverksamheten jämfört med årets budget. I

fortsättningen kommer de privata utbildningsanordnarnas mervärdesskatteandel att ändras i enlighet med hur stor den andel som mervärdesskatterna utgör i utbildningsanordnarnas kostnader utan mervärdesskatt de facto är.

Statsandelen för utbildning som ordnats i form av avgiftsbelagd service

Att den tid som understödssystemet under övergångsperioden i samband med att statsunderstöd för utbildning som ordnats i form av avgiftsbelagd service slopades är i kraft förlängs med ett år ökar det sammanlagda beloppet av de sist nämnda understöden med ca 8,1 milj. euro (48,1 milj. mk) årligen under åren 2002—2004. Enligt gällande bestämmelser hade det inte längre varit möjligt att betala understödet 2004. Berättigade till det nämnda understödet är de utbildningsanordnare som före ingången av 1999 har drivit ett yrkesutbildningscenter för vuxna eller en riksomfattande särskild yrkesläroanstalt och som 2000 beviljats statsunderstöd för utbildning som ordnats i form av avgiftsbelagd service.

Eftersom de anslag som gradvis frigörs av övergångsperiodens understöd är avsedda att överföras till anslagen för den kalkylerade statsfinansiering för den yrkesinriktade tilläggsutbildningen som baserar sig på studerandeårsverken och priser per enhet per studerandeårsverke, innebär propositionen att ökningen av anslagen för den nämnda statsfinansieringen minskar på motsvarande sätt.

3.2. Verknings i fråga om organisation och personal

Propositionen har inte några verkningar i fråga om organisation.

Att den tid understödssystemet under övergångsperioden i samband med att statsunderstöd för utbildning som ordnats i form av avgiftsbelagd service är i kraft förlängs, ökar resurserna för yrkesinriktad tilläggsutbildning till utbildningsanordnare som omfattas av understödets tillämpningsområde. Detta minskar indirekt behovet att minska dessa utbildningsanordnarens personal med ansvar

för yrkesinriktade tilläggsutbildning. Till denna del riktar sig verkningarna mot de utbildningsanordnare som har varit huvudmän för yrkesutbildningscenter för vuxna och riksomfattande särskilda läroanstalter.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid undervisningsministeriet. Förslagen om att avveckla systemet för återkrav av mervärdesskatter som kommunerna fått i återbäring baserar sig på förslagen från arbetsgruppen för mervärdesskatter i kommunernas upphandling och den arbetsgrupp som har utrett kommunernas statsandelar och mervärdesskatteåterbäringar. Förslaget om att förlänga giltighetstiden för understödssystemet under övergångsperioden i samband med att statsunderstöd för utbildning som ordnats i form av avgiftsbelagd service slopats, baserar sig på förslag från den arbetsgrupp som utreder målen, samordningen av efterfrågan och utbud samt finansieringen inom hela vuxenutbildningen.

Propositionen har behandlats i delegationen för kommunalekonomi och -förvaltning.

5. Samband med andra propositioner

Förslagen i anslutning till slopandet av systemet för återkrav av de mervärdesskatter som kommunerna fått i återbäring är en del av en helhet, om vilken i övriga delar föreslås bli bestämt så som anges i regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om statsandelar till kommunerna, regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården samt regeringens proposition med förslag till lagar om upphävande av lagen om återkrävande av mervärdesskatteåterbäringar hos kommunerna samt ändring av mervärdesskattelagen, lagen om skatteredovisning och 124 § inkomstskattelagen. Ifall det under behandlingen görs ändringar i de lagar som föreslås i nämnda propositioner, bör dessa beaktas även i behandlingen av denna proposition.

Regeringen avlåter i anslutning till budgetpropositionen för 2002 också en proposition

med förslag till ändring av lagen om Fångvårdens utbildningscentral. Enligt propositionen skall en del av utbildningen inom fångvården från 2002 ges i yrkeshögskola.

Utbildningen kommer då samtidigt att börja omfattas av finansieringssystemet för undervisnings- och kulturverksamhet.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslagen

1.1. Lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

1 §. *Tillämpningsområde.* Paragrafen har ändrats så att det blir möjligt att förutom till kommuner, samkommuner, registrerade sammanslutningar och stiftelser bevilja och betala ut sådan finansiering som avses i lagen även till statliga affärsverk enligt lagen om statens affärsverk. Ändringarna ansluter sig till de förslag i propositionen som gäller en ändring av 8 § lagen om yrkesutbildning och 4 § lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning. I dessa bestämmelser föreslås att undervisningsministeriet skall kunna bevilja även statens affärsverk tillstånd att ordna sådan utbildning som avses i de nämnda lagarna.

I paragrafens 1 mom. har statens affärsverk tagits in bland de sammanslutningar som hör till lagens tillämpningsområde och som kan beviljas statsfinansiering enligt denna lag. Med statsunderstöd avses härvid all den finansiering som enligt lagen kan beviljas en utbildningsanordnare, dvs. lagstadgad statsfinansiering för driftskostnader, statsandel eller -understöd för anläggningsprojekt samt sådant statsunderstöd enligt prövning som baserar sig på lag. En förutsättning för att ett statligt affärsverk skall få statsunderstöd är att det har beviljats tillstånd att ordna utbildning enligt lagen om yrkesutbildning eller lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

För att undvika oklarheter i tolkningen har till paragrafen fogats ett nytt 5 mom., enligt vilket det i lagen med privat anordnare av utbildning eller annan verksamhet som avses i denna lag förutom registrerade sammanslutningar och stiftelser även avses statens affärsverk. Sålunda tillämpas samma bestämmelser på finansiering till ett statligt affärsverk som på finansiering som beviljas t.ex. registrerade föreningar, aktieföretag och stiftelser. Statsfinansiering för driftskostnader beviljas enligt förslaget således till fullt pris per enhet direkt till det statliga affärsverk

som ordnar yrkesutbildningen.

Eftersom ett statligt affärsverk bara kan beviljas tillstånd att ordna utbildning enligt lagen om yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, kan ett statligt affärsverk inte heller i fortsättningen beviljas rätt att ordna annan utbildning såsom grundläggande utbildning, gymnasieutbildning och yrkeshögskolestudier och för denna få lagstadgad statsfinansiering.

6 §. *Kommunens statsandel.* 7 §. *Finansiering av utbildning som ordnas av samkommuner och privata.* 9 §. *Kommunens finansieringsandel av driftskostnader som gäller undervisningsverksamhet och bibliotek.* 10 §. *Kommunens finansieringsandel av driftskostnader för kulturverksamhet och grundläggande konstundervisning.* 11 §. *Finansiering av den yrkesinriktade tilläggsutbildningens driftskostnader.* 13 §. *Statsandel för driftskostnader inom den grundläggande konstundervisningen.* 14 §. *Statsandel för driftskostnader som gäller idrottsverksamhet och ungdomsarbete.* 15 §. *Statsandel för driftskostnader som gäller museer, teatrar och orkestrar.* 16 §. *Genomsnittliga priser per enhet.* 17 §. *Priserna per enhet för grundläggande utbildning.* 18 §. *Priserna per enhet för gymnasier.* 19 §. *Priserna per enhet för yrkesutbildning.* 20 §. *Priserna per enhet för yrkeshögskolor.* 22 §. *Priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning.* 31 §. *Anläggningsprojekt.* 33 §. *Skalan för statsandelar för anläggningsprojekt.* 50 §. *Betalningsandelen för hemkommunen för en elev som får grundläggande utbildning på sjukhus eller i skolhem.* 52 §. *Betalning som inte erläggs eller återkrävs.* 61 §. *Hyran och hyresvärdet.* 62 §. *Utgifter för skötsel av specialyrkesläroanstalters lån.* Paragraferna har ändrats såsom övergången till den gemensamma eurovalutan vid ingången av 2002 förutsätter. I fråga om 6, 7, 10, 11, 13—15, 18, 20 och 31 §, 32 § 3 mom. samt 33 och 61 § behöver bara den finska språkdräkten ändras. I 16 § 2 mom., 19 § 2 mom. och 22 § 1 mom. föreslås i stället för uttrycket "veder-

börande ministerium" att det behöriga ministeriet, dvs. undervisningsministeriet, nämns vid namn.

De belopp som bestäms i lagens 9 § 4 mom. och som adderas till kommunens finansieringsandel per invånare på basis av de för att balansera den offentliga ekonomin genomföra nedskärningarna av statsandelarna samt på basis av de kostnader som åsamkas staten av stöd för skolresor för studerande i gymnasier och yrkesutbildning och av finansiering av yrkesinriktad tilläggsutbildning, har omräknats till euro med hjälp av den fasta omräkningskursen med en cents noggrannhet. Enligt gällande 52 § skall en betalning som understiger 10 000 mk och som baserar sig på ett beslut som fattats med stöd av denna lag inte erläggas eller återkrävas. Detta markbelopp som förutsätts för utbetalning eller återkrav har omräknats till euro med hjälp av den fasta omräkningskursen och avrundats uppåt till närmaste hundra euro, dvs. 1 700 euro.

I övriga delar har ordet "mark" ersatts med "euro" i paragraferna. Begreppet "genomsnittligt belopp för priset per enhet", vilket definieras i den gällande 16 § har i alla bestämmelser ersatts med begreppet "genomsnittligt pris per enhet". Hänvisningarna i 16 § 2 mom. till vissa andra bestämmelser i lagen har slopats som felaktiga.

23 §. *Kostnader som inte beaktas vid beräkningen av priser per enhet.* Till 1 mom. har fogats en ny 2 a punkt, enligt vilken den mervärdesskatt som ingår i anskaffningspriserna på varor och tjänster inte anses som en driftskostnad vid beräkningen av priserna per enhet på basis av faktiska kostnader vartannat år. Bestämmelsen gäller de priser per enhet som bestäms enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och som baserar sig på faktiska kostnader, dvs. priserna per enhet med stöd av denna paragraf för grundläggande utbildning, gymnasier, yrkesutbildning, yrkeshögskolor och den grundläggande konstundervisning som finansieras på basis av undervisningstimmar. Mervärdesskatter som har betalats enligt hänvisningsbestämmelsen i lagens 24 § anses inte heller som kostnader vid beräkningen av de priser per enhet som läggs till grund för bibliotekens statsandel.

Enligt förslaget skall både de i 16 § avsedda genomsnittliga priserna per enhet och de slutliga priserna per enhet som läggs till grund för statsfinansieringen till respektive utbildningsanordnare bestämmas på basis av kostnader utan mervärdesskatt. Priserna per enhet sjunker således i proportion till i vilken utsträckning kostnaderna i respektive utbildningsform som nämnts och i biblioteken i genomsnitt inkluderar mervärdesskatter som ingått i externt upphandlade varor och tjänster. Förslaget innebär en sänkning av de priser per enhet som läggs till grund för statsfinansieringen även till den del som de genomsnittliga priserna per enhet och priserna per enhet gällande de nämnda utbildningstjänsterna med stöd av lag eller förordning läggs till grund för statsfinansieringen av någon annan verksamhet (exempelvis priserna per enhet för förskoleundervisning och grundläggande yrkesutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning) eller då de nämnda priserna används som grund för en gradering av priserna per enhet (exempelvis prisgraderingen på basis av inkvarteringsförmån i alla utbildningsformer).

De föreslagna ändringarna ansluter sig till ett arrangemang där återkravet till staten av mervärdesskatter som kommuner och samkommuner fått i återbäring frångås. I 2 mom. i lagens övergångsbestämmelse bestäms om ett undantagsförfarande för 2002 vid beräkningen av de priser per enhet som läggs till grund för statsfinansieringen.

23 a §. *Beaktande av mervärdesskatten i priserna per enhet för privata utbildningsanordnare.* Paragrafen är ny. Enligt den höjs de priser per enhet som läggs till grund för statsfinansieringen till privata utbildningsanordnare i respektive utbildningsform så, att höjningen motsvarar den andel som mervärdesskatten, vilken privata utbildningsanordnare betalar, utgör av de genomsnittliga kostnader utan mervärdesskatt som privata utbildningsanordnare åsamkas för respektive utbildningsform. De utbildningsformer som avses i paragrafen är, liksom i 23 §, grundläggande utbildning, gymnasier, yrkesutbildning, yrkeshögskolor och grundläggande konstundervisning som finansieras på basis av undervisningstimmar. Höjningen på basis av mervärdesskatten varierar beroende på ut-

bildningsform i enlighet med hur mycket de privata utbildningsanordnarna i respektive utbildningsform i genomsnitt betalar i mervärdesskatt i anskaffningspriset för tjänster och varor. I 2 mom. i lagens ikraftträdelsebestämmelse bestäms dock om ett undantagsförfarande för beräkningen av priserna per enhet för 2002. Det året bestäms de privata utbildningsanordnarnas priser per enhet i sin helhet enligt den gällande lagen.

Höjningen av priset per enhet med stöd av denna paragraf utgör den sista fasen i beräkningen av priset per enhet. Sålunda beräknas priserna per enhet först till alla delar inklusive andra graderingar enligt kostnader utan mervärdesskatt. Även den i 16 § föreskrivna balanseringsberäkningen, där priserna per enhet som läggs till grund för statsfinansieringen står i proportion till ett belopp som motsvarar de genomsnittliga priserna per enhet, utförs utan hänsyn till den höjning av priserna per enhet för privata utbildningsanordnare på basis av mervärdesskatterna som avses i denna paragraf.

Mervärdesskatterna skall beaktas i de privata utbildningsanordnarnas priser per enhet, eftersom privata utbildningsanordnare inte omfattas av systemet med återbäring av mervärdesskatt. Med privat utbildningsanordnare avses förutom registrerade sammanslutningar och stiftelser som fått tillstånd att ordna utbildning även, med hänvisning till motiveringen för 1 §, ett statligt affärsverk som fått tillstånd att ordna utbildning, om det ordnar yrkesutbildning enligt lagen om yrkesutbildning.

32 §. *Den kalkylerade statsandelsgrunden för anläggningsprojekt.* I paragrafen har med hänvisning till motiveringen för 23 och 23 a § gjorts de ändringar som slopandet av systemet med återkrav av mervärdesskatteåterbäringar till kommuner och samkommuner förutsätter. I paragrafen har dessutom gjorts de ändringar som övergången till euro förutsätter.

Den kalkylerade grunden för statsandelar för anläggningsprojekt till kommuner och samkommuner fastställs enligt förslaget på basis av uppskattade kostnader utan mervärdesskatt för projektet. För privata verksamhetsanordnare fastställs den kalkylerade statsandelsgrunden på basis av de uppskatta-

de kostnaderna inklusive mervärdesskatt för projektet. Den föreslagna ändringen skall genast tillämpas på alla de anläggningsprojekt för vars del den kalkylerade statsandelsgrunden fastställs och statsandelen beviljas efter att lagen träder i kraft, dvs. från 2002.

Ifall den kalkylerade grunden för statsandelen för ett anläggningsprojekt har fastställts och statsandelen beviljats före ingången av 2002, betalas enligt de beslut som fattats statsandelen ut inklusive mervärdesskatt även efter den nämnda tidpunkten. De beslut om statsfinansiering för anläggningsprojekt som fattats före ingången av 2002 skall således inte ändras även om beslutet har fattats före ingången av 2002 och på basis av kostnader inklusive mervärdesskatt, men kostnaderna uppstår och kommunerna och samkommunerna får de betalda mervärdesskatterna i återbäring efter denna tidpunkt. De mervärdesskatter, vilka ingått i kostnaderna som kommuner och samkommuner åsamkats för projekt på basis av dessa beslut och vilka kommunerna fått i återbäring, återkrävs dock inte längre efter ingången av 2002 till staten. Därför föreslås i övergångsbestämmelsens 4 mom. bli bestämt att det till kommunens finansieringsandel, som bestäms i 9 §, adderas 0,5 euro (3 mk) per invånare, vilket i det närmaste motsvarar de mervärdesskattebelopp, vilka ingår i de projekt för vilka gäller att besluten fattats före ingången av 2002 och genomförandet sker efter nämnda tidpunkt och vilka kommunerna fått i återbäring. Denna ökning av kommunens finansieringsandel gör att kostnadsfördelningen mellan staten och kommun för dessa projekts vidkommande förblir oförändrad.

34 §. *Fastställande av priser per enhet.* I paragrafen har med hänvisning till motiveringen för till 23 och 23 a § gjorts de ändringar som slopandet av systemet med återkrav av mervärdesskatteåterbäringar till kommuner och samkommuner förutsätter. Dessutom har de ändringar som övergången till euro förutsätter gjorts i paragrafen. I 1 mom. har "vederbörande ministerium" ändras till undervisningsministeriet.

Enligt paragrafen skall inte heller den mervärdesskatt som ingår i anskaffningspriset för varor och tjänster beaktas i beräkningen av de priser per enhet som läggs till grund för

statsfinansieringen av anläggningsprojekt. Enligt paragrafen höjs dock de priser per enhet som läggs till grund för statsfinansieringen av anläggningsprojekt för privata utbildningsanordnares del så, att höjningen motsvarar de betalda mervärdesskatternas andel av de genomsnittliga anskaffningskostnaderna utan mervärdesskatt för läroanstalternas lokaler. Eftersom de mervärdesskatter som ingår i anskaffningskostnaderna för verksamhetslokaler inte i praktiken varierar mellan olika utbildningsformer eller olika sätt att ordna utbildning, är mervärdesskatteandelen för anskaffningar i priserna per enhet den samma i alla projekt, för närvarande 21,8 procent av anskaffningens pris utan mervärdesskatt.

46 §. *Utbetalning av finansiering för driftskostnader.* Paragrafen har ändrats med hänsyn till övergången till euro. Dessutom har man i 4 och 6 mom. strukit hänvisningarna till 31 § 4 mom. lagen om statsandelar till kommunerna, vilket gäller det understöd under övergångsperioden som ansluter sig till ikraftträdandet av nämnda lag. Det har bestämts att en del av understödet skall betalas i samband med finansieringen av undervisnings- och kulturverksamhet. Eftersom understödet under övergångsperioden betalas för sista gången 2001, kan hänvisningarna till detta understöd strykas som onödiga.

65 §. *De genomsnittliga beloppen för priserna per enhet och priserna per enhet 2001 och 2002.* Paragrafen föreslås bli upphävd. I den föreskrivs om en sänkning av de priser per enhet som läggs till grund för statsandelen, vilken vidtagits för att balansera den offentliga ekonomin (bestämmelsen om ett tak för nivån på priserna per enhet). På basis av paragrafen har priserna per enhet per elev eller studerande sänkts i grundläggande utbildning, gymnasier, yrkesutbildning och yrkeshögskolor, liksom också priserna per enhet per invånare för biblioteken och priserna per enhet per undervisningstimme i medborgarinstitut och grundläggande konstundervisning. Bestämmelsen om ett tak för nivån på priserna per enhet gäller enligt den paragraf som nu föreslås bli upphävd, sista gången 2002, och priserna per enhet för de nämnda utbildningsformerna och biblioteken motsvarar då från 2003 de faktiska genomsnittliga

kostnaderna.

I och med att paragrafen upphävs stiger priserna per enhet i enlighet med de faktiska genomsnittliga kostnaderna redan från och med 2002.

Priserna per enhet beräknas vartannat år på basis av de faktiska kostnaderna. Priserna per enhet för 2001 har beräknats på basis av de faktiska kostnaderna för 1999, dock med beaktande av den bestämmelse om ett tak för priserna per enhet som nu föreslås bli upphävd. Således kommer beräkningen av priserna per enhet för 2000 liksom i fråga om 2001 års priser per enhet att ske utgående från de faktiska kostnaderna för 1999. Att paragrafen upphävs ändrar inte till denna del beräkningssystemet för priserna per enhet.

Systemet för hur priserna per enhet i undervisnings- och kulturverksamhet beräknas har samordnats med den mekanism som bestäms i 6 § lagen om statsandelar till kommunerna och som skall bibehålla kostnadsfördelningen mellan staten och kommunen. Enligt 6 § 2 mom. i lagen reds kostnadsfördelningens utveckling ut på hela landets nivå och i sin helhet. De genomsnittliga beloppen av de uppgiftsbaserade statsandelarna eller av de belopp eller kalkylerade kostnader som ligger till grund för bestämmande av dem justeras i överensstämmelse med utredningarna vart fjärde år (justeringsår) så som lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/1992) och lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet föreskriver. Beräkningen av priser per enhet enligt den senare lagen på basis av faktiska kostnader har periodiserats så att priserna per enhet beräknas på basis av faktiska kostnader det år som bestäms i 6 § 2 mom. lagen om statsandelar till kommunerna.

Ikraftträdelsebestämmelse. I 2 mom. föreskrivs om ett undantagsförfarande vid beräkningen av priserna per enhet för grundläggande utbildning, gymnasier, yrkesutbildning, yrkeshögskolor, grundläggande konstundervisning som finansieras på basis av undervisningstimmar och bibliotek för 2002. Ännu det året beräknas de genomsnittliga priserna per enhet och priserna per enhet med avvikelse från 23 och 23 a § på basis av kostnader inklusive mervärdesskatt. Detta förfarande är nödvändigt på grund av att man

i de kostnader under 1999 som skall läggas till grund för beräkningen av priserna per enhet för 2002, för de privata utbildningsanordnarnas del inte har specificerat mervärdesskatterna, och mervärdesskatternas andel i kostnaderna inte kan klarläggas utan en med tanke på utbildningsanordnarna arbetsdryg extra utredning. Det är inte ändamålsenligt att göra en sådan utredning i efterhand för 1999 års kostnader.

Eftersom återkravet av mervärdesskatteåterbärningar till kommuner och samkommuner slopas från ingången av 2002, skall dock mervärdesskatternas andel dras av från de slutliga priser per enhet som utgör grunden när statsandelen för kommunernas och samkommunernas driftskostnader bestäms. Därför föreslås att det i ikraftträdelsebestämmelsens 2 mom. bestäms om de procentandelar för enskilda utbildningsformer som skall dras av när de slutliga priserna per enhet, vilka läggs till grund för statsfinansieringen, bestäms för kommuner och samkommuner. De föreskrivna procentandelarna motsvarar den andel mervärdesskatten, som kommuner och samkommuner har betalt, utgör av kommunernas och samkommunernas kostnader utan mervärdesskatt 1999. Den procentuella minskningen på basis av mervärdesskatten görs i priset per enhet till sist när beräkningen av priserna per enhet i övrigt är klar. Priserna per enhet för privata utbildningsanordnare för 2002 beräknas så, att kostnaderna inkluderar mervärdesskatten på samma sätt som för närvarande.

Som ett 3 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen har tagits in en bestämmelse om att kommunernas och samkommunernas priser per enhet för 2002 minskas med mervärdesskatteandelarna enligt ikraftträdelsebestämmelsens 2 mom. även då priset per enhet med stöd av lag eller förordning bestäms på basis av det genomsnittliga priset per enhet enligt 16 §. Bestämmelsen är nödvändig, eftersom de genomsnittliga priserna per enhet för 2002 enligt ikraftträdelsebestämmelsens 2 mom. undantagsvis ännu beräknas på basis av kostnader inklusive mervärdesskatt.

I ikraftträdelsebestämmelsens 4 mom. bestäms om den förhöjning av kommunens finansieringsandel enligt 9 § som förklaras i motiveringen för 32 §. Genom förhöjningen

tryggas bibehållandet av kostnadsfördelningen mellan stat och kommun i fråga om de anläggningsprojekt för vilka statsandelsbeslutet har fattats på basis av kostnader inklusive mervärdesskatt innan lagen träder i kraft, men för vars del kostnaderna uppstår och mervärdesskatteåterbärningen till kommuner och samkommuner sker efter lagens ikraftträdelse.

1.2. Lagen om fritt bildningsarbete

9 §. *Statsandelens belopp.* 11 §. *Pris per enhet.* 15 §. *Statsunderstöd för anläggningsprojekt.* 20 §. *Betalning som inte erläggs eller återkrävs.* Paragraferna har ändrats så som övergången till den gemensamma eurovalutan vid ingången av 2002 förutsätter. I fråga om 9 § 1 mom. har ändringarna behövt göras bara i den finska språkdräkten. Enligt lagens gällande 20 § skall en betalning som understiger 10 000 mk (1 681,88 euro) och som baserar sig på ett beslut som fattats med stöd av denna lag inte erläggas eller återkrävas. Detta belopp som förutsätts för utbetalning eller återkrav har omräknats till euro med hjälp av den fasta omräkningskursen och avrundats uppåt till närmaste hundra euro, dvs. till 1 700 euro. I 9 § 3 mom., 11 § 10 mom. och 15 § föreslås i stället för uttrycket "vederbörande ministerium" att de behöriga ministeriet, dvs. undervisningsministeriet, nämns vid namn. I den finska språkdräkten i 11 § 5 mom. har bland huvudmännen för medborgarinstitut tagits in samkommuner som föll bort i samband med att lagen antogs 1998.

13 §. *Kostnader som inte beaktas vid beräkningen av priser per enhet.* Paragrafen har med hänvisning till motiveringen för 23 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet ändrats till följd av att återkrävandet av mervärdesskatteåterbärningar till kommuner och samkommuner slopas. Till paragrafens 1 mom. har fogats en ny 1 a-punkt, enligt vilken mervärdesskatten som ingår i anskaffningspriserna på varor och tjänster inte skall beaktas i beräkningen av de priser per enhet som läggs till grund för statsfinansieringen för fritt bildningsarbete i medborgarinstitut, folkhögskolor, riksomfattande idrottsutbildningscentrer och studie-

centraler. Också sommaruniversitetens priser per enhet berörs därför av sänkningen, eftersom sommaruniversitetens priser per enhet enligt lagen bestäms på basis av priserna per enhet för medborgarinstitut.

I 2 mom. i lagens ikraftträdelsebestämmelse föreskrivs för 2002 om ett undantagsförfarande vid beräkningen av de priser per enhet som läggs till grund för statsfinansieringen.

13 a §. *Beaktande av mervärdesskatten i priserna per enhet för huvudmän för privata läroanstalter.* Paragrafen är ny. Den motsvarar till innehållet 23 a § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Enligt paragrafen höjs de priser per enhet som läggs till grund för statsfinansieringen till huvudmän för privata läroanstalter i respektive utbildningsform så, att höjningen motsvarar den andel som mervärdesskatten, vilken huvudmännen för privata läroanstalter betalar, utgör av dessa huvudmäns genomsnittliga kostnader utan mervärdesskatt. De utbildningsformer som avses i paragrafen är, såsom även i 13 §, medborgarinstitut, folkhögskolor, riksomfattande idrottsutbildningscentrer och studiecentraler. Höjningen på basis av mervärdesskatten varierar beroende på läroanstaltsform i enlighet med hur mycket huvudmännen för privata läroanstalter inom respektive utbildningsform i genomsnitt betalar i mervärdesskatt som ingår i anskaffningspriset på varor och tjänster. I 2 mom. i lagens ikraftträdelsebestämmelse bestäms dock om ett undantagsförfarande för beräkningen av priserna per enhet för 2002. Det året bestäms priserna per enhet för huvudmän för privata läroanstalter i sin helhet enligt den gällande lagen.

Priserna per enhet för sommaruniversitet som drivs av privata höjs med samma procentsats som priserna per enhet för medborgarinstitut.

30 §. *Priserna per enhet för medborgarinstitut och idrottsutbildningscentrer 2001 och 2002.* Det föreslås att paragrafen upphävs. Där föreskrivs för medborgarinstitutets och de riksomfattande idrottsutbildningscentrernas vidkommande om den sänkning av priserna per enhet, vilka läggs till grund för statsandelen som vidtagits för att balansera den offentliga ekonomin. Bestämmelsen om en övre gräns för nivån på priserna per enhet

gäller enligt den paragraf som nu föreslås bli upphävd, sista gången 2002, och priserna per enhet för de nämnda läroanstaltsformerna motsvarar då från 2003 de faktiska genomsnittliga kostnaderna.

I och med att paragrafen upphävs stiger priserna per enhet i enlighet med de faktiska genomsnittliga kostnaderna redan från och med 2002.

Medborgarinstitutets och de riksomfattande idrottsutbildningscentrernas priser per enhet beräknas vartannat år på basis av de faktiska kostnaderna. Medborgarinstitutets priser per enhet för 2001 har beräknats på basis av de faktiska kostnaderna för 1999, dock med beaktande av den även i medborgarinstitutet tillämpade bestämmelsen om ett tak för priserna per enhet enligt 65 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet, som nu föreslås bli upphävd. Således kommer priserna per enhet för 2002 inte att beräknas på basis av faktiska kostnader, utan i beräkningen av priserna per enhet för nämnda år läggs, liksom i fråga om 2001 års priser per enhet, de faktiska kostnaderna för 1999 till grund. Att paragrafen upphävs ändrar inte till denna del beräkningssystemet för priserna per enhet i medborgarinstitutet.

Priset per enhet för riksomfattande idrottsutbildningscentrer för 2001 har beräknats direkt på priset per enhet för 2000 så att detta höjts med fem procent och med ändringen i kostnadsnivån. Priset per enhet för 2001 baserar sig således inte, i motsats till vad som är fallet i annan utbildning, på de faktiska kostnaderna 1999. Även i beräkningen av priserna per enhet för de riksomfattande idrottsutbildningscenterna föreslås att priserna per enhet i likhet med systemet i annan utbildning, skall börja beräknas på basis av faktiska kostnader från 2002. Det föreslås därför i ikraftträdelsebestämmelsens 3 mom. bli bestämt att priserna per enhet för riksomfattande idrottsutbildningscentrer för nämnda år, på samma sätt som för annan utbildning, beräknas på basis av faktiska kostnader under 1999 med beaktande av ändringen i kostnadsnivån.

Ikraftträdelsebestämmelse. Enligt ikraftträdelsebestämmelsens 1 mom. föreslås lagen träda i kraft vid ingången av 2002.

I ikraftträdelsebestämmelsens 2 mom. före-

skrivs med hänvisning till motiveringen för 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet om ett undantagsförfarande vid beräkningen av de genomsnittliga priserna per enhet för medborgarinstitut och för priserna per enhet för medborgarinstitut, folkhögskolor, riksomfattande idrottsutbildningscentrer och studiecentraler för 2002. Ännu det året beräknas de genomsnittliga priserna per enhet och priserna per enhet med avvikelse från 13 och 13 a § på basis av kostnader inklusive mervärdesskatt.

Eftersom återkravet av mervärdesskatteåterbärningar till kommuner och samkommuner slopas från ingången av 2002, skall mervärdesskatternas andel ändå dras av från de slutliga priser per enhet enligt vilka statsfinansieringen för kommunernas och samkommunernas driftskostnader bestäms. Därför föreslås att det i ikraftträdelsebestämmelsens 2 mom. bestäms om de procentandelar för enskilda utbildningsformer som skall dras av när de slutliga priser per enhet som läggs till grund för statsfinansieringen bestäms för kommuner och samkommuner. De föreskrivna procentandelarna motsvarar den andel mervärdesskatten som kommuner och samkommuner har betalt, utgör av kommunernas och samkommunernas kostnader utan mervärdesskatt 1999. Minskningen kommer i fråga bara för medborgarinstitutens, sommaruniversitetens och folkhögskolornas del, eftersom alla idrottsutbildningscentrer och studiecentraler drivs av privata sammanslutningar eller stiftelser. Det procentuella avdrag på basis av mervärdesskatten som görs i priset per enhet utförs till sist när beräkningen av priserna per enhet i övrigt är klar. Priserna per enhet för privata utbildningsanordnare för 2002 beräknas så att kostnaderna inkluderar mervärdesskatten på samma sätt som för närvarande.

Som ett 3 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen har i syfte att undvika oklarheter i tolkningen tagits in en bestämmelse om det förfarande som förklaras i motiveringen för 30 § och enligt vilket priserna per enhet för riksomfattande idrottsutbildningscentrer för 2002 bestäms på basis av de faktiska kostnaderna 1999. De priser per enhet som skall bestäms

för 2003 beräknas i likhet med andra kostnadsbaserade priser per enhet, på basis av de faktiska kostnaderna 2001.

1.3. Lagen om yrkesutbildning

8 §. *Utbildningsanordnare*. Paragrafens 1 mom. har ändrats så att även statens affärsverk skall kunna beviljas tillstånd att ordna sådan utbildning som avses i lagen om yrkesutbildning. Funktionellt sett jämställs statens affärsverk som utbildningsanordnare med privata sammanslutningar och stiftelser. Ett statligt affärsverk som har beviljats tillstånd att ordna utbildning skall enligt förslaget ha rätt att för sin verksamhet få lagstadgad statsfinansiering såsom bestäms i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Uttrycket "vederbörande ministerium" har ändrats till "undervisningsministeriet".

1.4. Lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning

4 §. *Utbildningsanordnare*. Paragrafens 1 mom. har med hänvisning till motiveringen för 8 § lagen om yrkesutbildning ändrats så, att även statens affärsverk skall kunna beviljas tillstånd att ordna sådan utbildning som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning. Uttrycket "vederbörande ministerium" har ändrats till "undervisningsministeriet".

1.5. Lagen om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

Ikraftträdelsebestämmelse. Det föreslås att 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1211/2000) ändras så, att giltighetstiden för understödssystemet under övergångstiden i samband med att det i nämnda bestämmelse avsedda understöd som beviljats för utbildning som ordnats i form av avgiftsbelagd verksamhet slopas, till alla delar förlängs med ett år. Enligt förslaget skall en utbildningsanordnare som 2000 har fått sådant statsunderstöd som avses i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

för utbildning som ordnas i form av avgiftsbelagt service, år 2002 beviljas statsunderstöd under övergångsperioden till ett belopp som motsvarar statsunderstödet för 2000, vilket motsvarar det understöd som beviljades 2001. År 2003 beviljas statsunderstödet till två tredjedelar och år 2004 till en tredjedel av statsunderstödet år 2000. Enligt gällande lag skall statsunderstödet gradvis slopas på ovan beskrivna sätt redan 2001—2003.

1.6. Lagen om ändring av 12 § lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning

Ikraftträdelsebestämmelse. Det föreslås att 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av 12 § lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (1213/2000) korrigeras såsom ändringen av ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om finansiering av un-

dervisnings- och kulturverksamhet (1211/2000) förutsätter. Åren 2002—2004 beaktas det understöd under översångsperioden som avses i sistnämnda bestämmelse som en faktor som sänker anskaffningspriset på arbetskraftspolitisk vuxenutbildning då utbildning upphandlas av sådana utbildningsanordnare som innan den nya utbildningslagstiftningen trädde i kraft 1999 har drivit ett yrkesutbildningscenter för vuxna eller en riksomfattande särskild yrkesläroanstalt.

2. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2002.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslagen

1.

Lag

om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 21 augusti 1998 om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998) 65 §,

detta lagrum sådant det lyder i lag 1146/2000,

ändras i 1 § 1 mom. det inledande stycket, i 6 § och 7 § 1 mom. den finska språkdräkten, 9 §, i 10 och 11 §, 13 § 1 mom. samt 14 och 15 § den finska språkdräkten, 16 §, 17 § 4 mom., i 17 § 5 mom. och 18 § 3 mom. den finska språkdräkten, 19 § 2 mom., i 19 § 3 och 5 mom. den finska språkdräkten, 19 § 7 mom., i 20 § 3 och 5 mom. den finska språkdräkten, 22 § 1 mom., i 31 § 1 och 4 mom. den finska språkdräkten, 32 § 2 mom., i 32 § 3 mom. och 33 § 4 mom. den finska språkdräkten, 34 §, i 46 § 2—6 mom., 50 § 1 och 2 mom. och 52 §, i 61 § 2 mom. den finska språkdräkten samt 62 §,

av dessa lagrum 9 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1146/2000, 11 § och 22 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1211/2000, 16 § sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, 19 § 7 mom. och 50 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1186/1998 samt 46 § 3 och 5 mom. sådana de lyder i nämnda lag 1146/2000, samt

fogas till 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1186/1998 och delvis ändrad i nämnda lag 1211/2000, ett nytt 5 mom., till 23 § 1 mom. en ny 2 a-punkt och till lagen en ny 23 a § som följer:

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag bestäms om statsandel och statsunderstöd som beviljas kommuner, samkommuner, registrerade sammanslutningar eller stiftelser eller statens affärsverk för driftskostnader och anläggningsprojekt samt om annan finansiering för sådan verksamhet om vilken bestäms i

Med en privat anordnare av utbildning eller annan verksamhet avses i denna lag registrerade sammanslutningar och stiftelser samt statens affärsverk.

9 §

Kommunens finansieringsandel av driftskostnader som gäller undervisningsverksamhet och bibliotek

Kommunens finansieringsandel av under-

visningsverksamhetens och bibliotekets driftskostnader är 43 procent av det belopp som fås när det belopp som beräknats enligt 2 och 3 mom. divideras med invånarantalet i landet och det på så sätt erhållna beloppet multipliceras med kommunens invånarantal.

Vid beräkning av kommunens finansieringsandel sammanräknas alla de statsandelsgrunder till kommunerna som avses i 8 § 1—4 och 6 punkten och till det på så sätt erhållna beloppet adderas

1) för samkommuner och privata utbildningsanordnare de belopp som motsvarar statsandelsgrunderna och som beräknats enligt 7 § 1 mom.,

2) för statliga läroanstalter de belopp som motsvarar statsandelsgrunderna och som beräknats på basis av de med stöd av 16 § fastställda genomsnittliga priserna per enhet för de funktioner som avses i 5 § 1 punkten, samt

3) på grund av kostnader som föranleds av anläggningsprojekt, tio procent av det belopp som fås när produkterna av antalet studeran-

de i yrkeshögskolor och i annan grundläggande yrkesutbildning än i läroavtalsutbildning samt de i enlighet med 16 § fastställda genomsnittliga priserna per enhet för yrkeshögskolor och grundläggande yrkesutbildning minskas med statsandelsgrunderna uträknade med stöd av de i 19 § 5 mom. och 20 § 5 mom. avsedda årshyror som fastställts för utbildningsanordnarna som grund för beräkning av statsandelen.

Vid beräkning av kommunens finansieringsandel beaktas inte de elever som får förberedande undervisning för den grundläggande utbildningen enligt lagen om grundläggande utbildning och inte heller, med undantag för elever som får grundläggande utbildning, studerande som inte har hemkommun i Finland enligt lagen om hemkommun eller som har sin hemkommun på Åland. Vid beräkning av kommunens finansieringsandel beaktas inte heller elever och studerande för vilka ordnas undervisning utomlands med stöd av 7 § 1 mom. lagen om grundläggande utbildning och 3 § 1 mom. gymnasielagen.

Till kommunens finansieringsandel adderas på basis av de för balansering av den offentliga ekonomin genomförda nedskärningarna av statsandelarna årligen per invånare ett belopp, som fås när 103,10 euro omräknas att motsvara den beräknade kostnadsnivån för finansåret. Till kommunens finansieringsandel adderas ytterligare på basis av de kostnader som åsamkats staten av stöd för skolresor för studerande i gymnasier och yrkesutbildning och finansiering av yrkesinriktad tilläggstudium årligen per invånare ett belopp, som fås när 5,72 euro omräknas att motsvara den beräknade kostnadsnivån för finansåret. De i detta moment nämnda beloppen har räknats ut enligt den beräknade kostnadsnivån för 1998.

3 kap.

**Priser per enhet för
undervisningsverksamhet**

16 §

Genomsnittliga priser per enhet

Statsrådet skall årligen fastställa de genom-

snittliga priser per enhet som läggs till grund för finansieringen för det följande finansåret så som bestäms i 3 § 1—3 punkten samt 4, 5 och 15 § lagen om statsandelar till kommunerna. Om fastställande av de genomsnittliga priserna per enhet det år som avses i 6 § lagen om statsandelar till kommunerna gäller dessutom vad som bestäms i 6 § 3 mom. lagen om statsandelar till kommunerna.

Priserna per enhet bestäms av undervisningsministeriet. De priser per enhet som avses i detta kapitel bestäms med undantag för de priser per enhet som avses i 19 § 7 mom., 21 § 1 mom. och 22 § så att de belopp som beräknats enligt priserna per enhet och som läggs till grund för finansieringen sammanlagt motsvarar de belopp som beräknas på basis av de genomsnittliga priserna per enhet.

17 §

*Priserna per enhet för grundläggande
utbildning*

Priset per enhet för en privat anordnare av grundläggande utbildning är 90 procent av priset per enhet i den kommun där undervisningen huvudsakligen ordnas. Priset per enhet är dock detsamma som priset per enhet för den kommun där undervisningen huvudsakligen ordnas, om utbildningsanordnaren den 31 juli 1998 har drivit en läroanstalt som givit grundläggande utbildning eller motsvarande undervisning. I fråga om undervisning som ordnas utomlands bestäms priset per enhet genom att de genomsnittliga priserna per enhet som fastställts för grundläggande utbildning enligt 16 § graderas enligt vad som bestäms genom förordning av statsrådet och undervisningsministeriet föreskriver med stöd av förordningen. Ministeriet kan dessutom på basis av en särskild utbildningsuppgift som ålagts utbildningsanordnaren eller av andra särskilda skäl höja det pris per enhet som beräknats så som bestäms i detta moment.

19 §

Priserna per enhet för yrkesutbildning

Priserna per enhet graderas enligt vad som bestäms genom förordning av statsrådet, på basis av specialundervisning och andra faktorer som väsentligt inverkar på kostnaderna för utbildningen. Priset per enhet höjs i fråga om studerande som åtnjuter inkvarteringsförmån med ett belopp som beräknas så som bestäms genom förordning av statsrådet. Undervisningsministeriet kan dessutom höja priset per enhet på basis av en särskild utbildningsuppgift som ålagts utbildningsanordnaren eller av andra särskilda skäl.

Utän hinder av vad som bestäms ovan i denna paragraf är priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning 80 procent av det genomsnittliga priset per enhet som fastställts för yrkesutbildning med stöd av 16 §. Undervisningsministeriet bestämmer årligen inom ramen för statsbudgeten priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning, skilt för utbildning som förbereder för en yrkesexamen och specialyrkesexamen och skilt för annan yrkesinriktad tilläggsutbildning. De priser per enhet som avses i detta moment höjs i specialundervisning enligt vad som bestäms genom förordning av statsrådet.

22 §

Priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning

De priser per enhet per studerandeårsverke för yrkesinriktad tilläggsutbildning som avses i 11 § 3 mom. beräknas på basis av det genomsnittliga pris per enhet som fastställts för yrkesutbildning med stöd av 16 § 1 mom. Priserna per enhet graderas i utbildning som hör till olika prisgrupper och i specialundervisning enligt vad som bestäms genom förordning av statsrådet. Undervisningsministeriet kan dessutom av särskilda skäl höja priset per enhet.

23 §

Kostnader som inte beaktas vid beräkningen av priser per enhet

Som driftskostnader för grundläggande utbildning, gymnasier, yrkesutbildning, yrkeshögsolor och grundläggande konstundervisning anses inte

2 a) mervärdesskatt som ingår i anskaffningspriset på varor och tjänster,

23 a §

Beaktande av mervärdesskatten i priserna per enhet för privata utbildningsanordnare

Priserna per enhet för grundläggande utbildning, gymnasier, yrkesutbildning, yrkeshögsolor och grundläggande konstundervisning höjs för privata utbildningsanordnare så, att höjningen motsvarar den andel som den mervärdesskatt som de privata utbildningsanordnarna betalat, utgör av de kostnader utan mervärdesskatt som nämnda utbildningsformer orsakar de privata utbildningsanordnarna. Höjningen beaktas inte när det genomsnittliga priset per enhet fastställs enligt 16 § 1 mom. och inte heller när priserna per enhet bestäms enligt 2 mom. i nämnda paragraf.

32 §

Den kalkylerade statsandelsgrunden för anläggningsprojekt

I samband med projekt som avser grundlig reparation av lokaler eller motsvarande åtgärder skall såsom statsandelsgrund användas det belopp som statsbidragsmyndigheten har fastställt för projektet på basis av de beräknade kostnaderna för det. Har för projektet i något annat fall inte fastställts något pris per enhet, skall statsbidragsmyndigheten på motsvarande sätt fastställa det belopp som läggs till grund för statsandelen. De belopp som avses i denna paragraf fastställs för

kommuner och samkommuner på basis av de uppskattade kostnaderna utan mervärdesskatt för projektet och för privata utbildningsanordnare på basis av de uppskattade kostnaderna inklusive mervärdesskatt för projektet.

34 §

Fastställande av priser per enhet

Undervisningsministeriet fastställer varje år priserna per enhet för anläggningsprojekt. Priset per enhet fastställs per kvadratmeter eller någon annan måttenhet.

Priserna per enhet skall inkludera kostnaderna för alla de åtgärder som behövs för att lokalerna skall kunna tas i bruk, såsom kostnader för planering av byggandet, istandsättning av området, kommunaltekniska och andra motsvarande arbeten samt ändamålsenlig utrustning av lokalerna. I priserna per enhet skall dock inte inkluderas kostnaderna för markförvärv och inte heller den mervärdesskatt som ingår i anskaffningspriset på varor och tjänster.

Priserna per enhet skall basera sig på de genomsnittliga kostnaderna för genomförda byggnadsprojekt. Om det finns väsentliga regionala skillnader i byggnadskostnaderna, kan priserna per enhet fastställas enligt kostnadsnivån på respektive område. Priserna per enhet höjs för privata utbildningsanordnare så, att höjningen motsvarar den andel som de betalda mervärdesskatterna utgör av läroanstalternas genomsnittliga byggnadskostnader utan mervärdesskatt. När priserna per enhet fastställs skall det uppges vilken den tidpunkt är vars kostnadsnivå de motsvarar.

46 §

Utbetalning av finansiering för driftskostnader

De prestationer som förutsätts på grund av de justeringar som avses i 45 § 2 mom. betalas till statsandelstagaren eller uppbärs till staten före utgången av februari det år som följer efter finansåret.

Till den finansiering som betalas till anordnare av yrkesutbildning adderas på basis av kostnader för anläggningsprojekt ett belopp som är 43 procent av det belopp som fås när produkten av utbildningsanordnarens studerandeantal och de genomsnittliga priserna per enhet som fastställts för yrkesutbildning i enlighet med 16 § dividerat med tio minskas med de statsandelsgrunder som beräknats på basis av de årshyror som fastställts för utbildningsanordnaren med stöd av 19 § 5 mom. som grund för beräkning av statsandelen. Härvid beaktas dock inte antalet studerande i yrkesutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning. Det belopp som skall adderas till finansieringen till huvudmannen för en yrkeshögskola beräknas på motsvarande sätt på basis av antalet studerande, det genomsnittliga pris per enhet som fastställts för yrkeshögskolorna i enlighet med 16 § och den årshyra som fastställts för yrkeshögskolan med stöd av 20 § 5 mom. som grund för beräkning av statsandelen.

I den statsandel som betalas till kommunen beaktas den i 17 § 2 mom. lagen om statsandelar till kommunerna angivna andelen av det utjämningsstillägg som betalas till kommunen eller av det utjämningsavdrag som kommunen skall betala och vilken hänförs till statsandelarna enligt denna lag.

Om den statsandelsgrund för kommunen om vilken bestäms i 8 § och till vilken adderas det belopp enligt 3 mom. som beräknats på basis av kostnader för anläggningsprojekt, den finansiering som beviljas kommunen enligt 11 § 2 och 3 mom. och den statsandel som beviljas kommunen enligt 13—15 § är mindre än de belopp som beräknats enligt 9 och 10 §, skall kommunen betala skillnaden till staten i två poster, den första posten före utgången av juli under finansåret och den andra posten före utgången av februari det år som följer efter finansåret.

Om den statsandel som enligt denna lag beviljats kommunen för driftskostnader och till vilken adderats det belopp enligt 3 mom. som beräknats på basis av kostnader för anläggningsprojekt, är mindre än den i 17 § 2 mom. lagen om statsandelar till kommunerna angivna andelen av det utjämningsavdrag som kommunen skall betala och vilken hänförs till statsandelar enligt denna lag, skall

kommunen betala skillnaden till staten på de tidpunkter om vilka bestäms i 5 mom.

50 §

Betalningsandelen för hemkommunen för en elev som får grundläggande utbildning på sjukhus eller i skolhem

Den kommun som under vårdtiden enligt lagen om hemkommun är hemkommun för en elev som får i 4 § 3 mom. lagen om grundläggande utbildning avsedd sjukhusundervisning är skyldig att för eleven till den kommun där sjukhuset är beläget betala en betalningsandel, som fås genom att antalet vård dagar multipliceras med de genomsnittliga faktiska årskostnader som den kommun där sjukhuset är beläget har haft för undervisningen per vård dag. Från betalningsandelen avdras den andel enligt statsandelsgrunden som räknats ut för den kommun där sjukhuset är beläget per elev som får sjukhusundervisning.

Den kommun som under den tid undervisningen pågår enligt lagen om hemkommun är hemkommun för en elev som får grundläggande utbildning i 29 § barnskyddslagen (683/1983) avsett skolhem är skyldig att för eleven till den som ordnar skolhemsundervisningen betala en betalningsandel, som fås genom att de arbetsdagar vid skolan under vilka eleven meddelats undervisning multipliceras med de genomsnittliga faktiska årskostnader som utbildningsanordnaren har haft för undervisningen per arbetsdag. Från betalningsandelen avdras den andel enligt statsandelsgrunden som räknats ut för utbildningsanordnaren per elev som får skolhemsundervisning och i fråga om ett statligt skolhem den andel motsvarande statsandelsgrunden som beräknats på motsvarande sätt.

52 §

Betalning som inte erläggs eller återkrävs

En betalning som understiger 1 700 euro och som baserar sig på ett beslut som fattats

med stöd av denna lag skall inte erläggas eller återkrävas.

62 §

Utgifter för skötsel av specialyrkesläroanstalters lån

Om priset per enhet för en specialyrkesläroanstalt när denna lag träder i kraft har höjts på basis av utgifter för skötsel av lån, skall till den utbildningsanordnare som fungerat som huvudman för specialyrkesläroanstalten årligen separat betalas en ersättning som motsvarar de kostnader som orsakats under året före det då priset per enhet bestäms för de lån som ligger till grund för höjningen av priset per enhet. Ersättningar som skall betalas med stöd av denna paragraf adderas till det belopp som beräknats enligt 9 § 2 mom. vid beräkning av kommunens finansieringsandel av driftskostnader som gäller undervisningsverksamhet och bibliotek.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Utän hinder av 23 och 23 a § beräknas de genomsnittliga priser per enhet och priser per enhet som läggs till grund för statsfinansieringen av driftskostnaderna för den grundläggande utbildningen, gymnasierna, yrkesutbildningen, yrkeshögskolorna, den grundläggande konstundervisningen och biblioteken för 2002 på basis av kostnader inklusive mervärdesskatt. Det pris per enhet för 2002 som läggs till grund för statsfinansieringen till kommuner och samkommuner beräknas dock så, att det pris per enhet som beräknats på basis av kostnaderna inklusive mervärdesskatt minskas med en mervärdesskatteandel som följer

- 1) i grundläggande utbildning 2,84 procent,
- 2) i gymnasier 2,09 procent,
- 3) i yrkesutbildning 4,20 procent,
- 4) i yrkeshögskolor 4,38 procent,
- 5) i grundläggande konstundervisning 1,28 procent, och
- 6) i bibliotek 3,45 procent.

Då det pris per enhet som skall läggas till grund för statsfinansieringen av kommunernas och samkommunernas driftskostnader 2002 beräknas skall priset per enhet minskas med den mervärdesskatteandel som bestäms i

2 mom. även när priset per enhet enligt lag eller förordning bestäms på basis av de genomsnittliga priser per enhet som fastställts för de funktioner som avses i 2 mom.

År 2002 höjs kommunernas finansieringsandel enligt 9 § för driftkostnaderna för undervisningsverksamhet och bibliotek med 0,5

euro per kommuninvånare på basis av de anläggningsprojekt, för vars del besluten om statsfinansiering har fattats innan denna lag träder i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av lagen om fritt bildningsarbete**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 21 augusti 1998 om fritt bildningsarbete (632/1998) 30 §,
 detta lagrum sådant det lyder i lag 1147/2000,
ändras den finska språkdräkten i 9 § 1 mom., 9 § 3 mom., 11 § 5 och 10 mom., 15 § 2 mom.
 och 20 §, samt
fogas till 13 § 1 mom. en ny 1 a-punkt och till lagen en ny 13 a § som följer:

4 kap.

Statsandel och driftskostnader

9 §

Statsandelens belopp

 För studiecirkelar som uppfyller i förordning föreskrivna villkor beviljas en studiecentral statsandel till ett belopp som fås när det för studiecentralen fastställda antalet studiecirkeltimmar multipliceras med det av undervisningsministeriet årligen bestämda priset per studiecirkeltimme.

11 §

Pris per enhet

 Om fastställande av det genomsnittliga priset per enhet vid medborgarinstituten gäller i tillämpliga delar vad som bestäms i 16 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Priset per enhet per undervisningstimme för medborgarinstituten beräknas vartannat år för medborgarinstitut som är belägna i kommuner med olika bosättningsstruktur så att de driftskostnader som verksamheten vid kommunala och privata medborgarinstitut i kommuner med likartad bosättningsstruktur har givit upphov

artad bosättningsstruktur har givit upphov till kalenderåret före bestämmandet av priset per enhet divideras med antalet undervisningstimmar som hållits i samma institut under det året. Priset per enhet för ett medborgarinstitut som två eller flera kommuner och en samkommun är huvudman för beräknas enligt bosättningsstrukturen i den kommun där medborgarinstitutet finns.

 Om en folkhögskola eller ett idrottsutbildningscenter med beaktande av verksamhetens omfattning i väsentlig utsträckning arbetar i hyrda lokaler, kan priset per enhet årligen höjas med ett belopp som räknas ut så att den årshyra som undervisningsministeriet fastställt som grund för beräkning av statsandelen divideras med antalet studerandeveckor eller studerandedygn enligt 10 §.

13 §

Kostnader som inte beaktas vid beräkningen av priser per enhet

När priserna per enhet beräknas hänförs inte följande kostnader till driftskostnaderna:

 1 a) mervärdesskatt som ingår i anskaffningspriset på varor och tjänster,

13 a §

Beaktande av mervärdesskatten i priserna per enhet för huvudmännen för privata läroanstalter

Priserna per enhet för medborgarinstitut, folkhögskolor, riksomfattande idrottsutbildningscentrer och studiecentraler höjs för huvudmännen för privata läroanstalter så, att höjningen motsvarar den andel som den mervärdesskatt som huvudmännen för de privata läroanstalterna betalat, utgör av de kostnader utan mervärdesskatt som respektive utbildningsform orsakat de privata huvudmännen för läroanstalterna.

Höjningen enligt 1 mom. beaktas inte när det genomsnittliga priset per enhet fastställs för medborgarinstitut i enlighet med 16 § 1 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och inte heller när priserna per enhet för medborgarinstitut bestäms enligt 2 mom. i nämnda paragraf.

15 §

Statsunderstöd för anläggningsprojekt

Som anläggningsprojekt betraktas projekt vars uppskattade totalkostnader uppgår till minst det belopp som statsrådet har fastställt. Som anläggningsprojekt anses även sådana särskilda anskaffningar av inventarier och läromedel som utgör en funktionell helhet och i fråga om vilka de uppskattade totalkostna-

derna uppgår till minst det belopp som undervisningsministeriet har fastställt.

20 §

Betalning som inte erläggs eller återkrävs

En betalning som understiger 1 700 euro och som baserar sig på ett beslut som fattats med stöd av denna lag behöver inte erläggas eller återkrävas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Utän hinder av 13 och 13 a § beräknas det genomsnittliga priset per enhet för medborgarinstitut samt priserna per enhet för medborgarinstitut, folkhögskolor, riksomfattande idrottsutbildningscentrer och studiecentraler för 2002 på basis av kostnader inklusive mervärdesskatt. Det pris per enhet för 2002 som läggs till grund för statsfinansieringen till kommuner och samkommuner beräknas dock så, att det pris per enhet som beräknats på basis av kostnader inklusive mervärdesskatt minskas med en mervärdesskatteandel som för medborgarinstitut och sommaruniversitet är 1,92 procent och för folkhögskolor 5,00 procent.

Priserna per enhet för de riksomfattande idrottsutbildningscentrerna beräknas för 2002 på basis av de faktiska kostnaderna 1999 och för 2003 på basis av de faktiska kostnaderna 2001.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter fås vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av 8 § lagen om yrkesutbildning**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 21 augusti 1998 om yrkesutbildning (630/1998) 8 § 1 mom. som följer:

8 §

verk tillstånd att ordna utbildning.

Utbildningsanordnare

Undervisningsministeriet kan bevilja en kommun, samkommun, registrerad sammanlutning eller stiftelse eller ett statligt affärs-

Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

4.

Lag**om ändring av 4 § lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 21 augusti 1998 om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) 4 § 1 mom. som följer:

4 §

ning som förbereder för en yrkesinriktad grundexamen som avläggs såsom fristående examen bestäms i 9 § lagen om yrkesutbildning.

Utbildningsanordnare

Undervisningsministeriet kan bevilja en kommun, samkommun, registrerad sammanlutning eller stiftelse eller ett statligt affärsverk tillstånd att ordna utbildning som förbereder för yrkesexamen eller specialyrkesexamen samt yrkesinriktad tilläggsutbildning. Om beviljande av tillstånd att ordna utbild-

Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

5.

Lag**om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 21 december 2000 om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1211/2000) 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen som följer:

En utbildningsanordnare som år 2000 har fått statsunderstöd enligt 43 § 3 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998), sådant detta lagrum lydde i lag 1186/1998, för utbildning som ordnas i form av avgiftsbelagd service, beviljas 2002 statsunderstöd till ett belopp som motsvarar statsunderstödet för 2000. År 2003 beviljas statsunderstöd till två tredjedelar och 2004 till en tredjedel av statsunderstödet för 2000. Om utbildningsanordnaren

upphör med sin verksamhet, beviljas det understöd som avses i detta moment tills verksamheten upphör såsom en proportionell andel av det årliga understödet motsvarande verksamhetstiden.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

6.**Lag****om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av 12 § lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 21 december 2000 om ändring av 12 § lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (1213/2000) 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen som följer:

När utbildning anskaffas från en utbildningsanordnare som år 2000 har fått statsunderstöd enligt 43 § 3 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998), sådant detta lagrum lydde i lag 1186/1998, för utbildning som ordnas i form av avgiftsbelagd service skall såsom avdrag vid prissättningen av utbildningen beaktas en andel av kostnaderna för anskaffning av utbildning 2002—2004 motsvarande

statsunderstödet enligt lagen om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 28 september 2001

Republikens President

TARJA HALONEN

Undervisningsminister *Maija Rask*

1.

Lag**om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 21 augusti 1998 om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998) 65 §,

detta lagrum sådant det lyder i lag 1146/2000,

ändras i 1 § 1 mom. det inledande stycket, i 6 § och 7 § 1 mom. den finska språkdräkten, 9 §, i 10 och 11 §, 13 § 1 mom. samt 14 och 15 § den finska språkdräkten, 16 §, 17 § 4 mom., i 17 § 5 mom. och 18 § 3 mom. den finska språkdräkten, 19 § 2 mom., i 19 § 3 och 5 mom. den finska språkdräkten, 19 § 7 mom., i 20 § 3 och 5 mom. den finska språkdräkten, 22 § 1 mom., i 31 § 1 och 4 mom. den finska språkdräkten, 32 § 2 mom., i 32 § 3 mom. och 33 § 4 mom. den finska språkdräkten, 34 §, i 46 § 2—6 mom., 50 § 1 och 2 mom. och 52 §, i 61 § 2 mom. den finska språkdräkten samt 62 §,

av dessa lagrum 9 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1146/2000, 11 § och 22 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1211/2000, 16 § sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, 19 § 7 mom. och 50 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1186/1998 samt 46 § 3 och 5 mom. sådana de lyder i nämnda lag 1146/2000, samt

fogas till 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1186/1998 och delvis ändrad i nämnda lag 1211/2000, ett nytt 5 mom., till 23 § 1 mom. en ny 2 a-punkt och till lagen en ny 23 a § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 §

1 §

*Tillämpningsområde**Tillämpningsområde*

I denna lag bestäms om statsandel och statsunderstöd som beviljas kommuner, samkommuner, registrerade sammanslutningar eller stiftelser för driftskostnader och anläggningsprojekt samt om annan finansiering för sådan verksamhet om vilken bestäms i

I denna lag bestäms om statsandel och statsunderstöd som beviljas kommuner, samkommuner, registrerade sammanslutningar eller stiftelser eller *statens affärsverk* för driftskostnader och anläggningsprojekt samt om annan finansiering för sådan verksamhet om vilken bestäms i

Med en privat anordnare av utbildning eller annan verksamhet avses i denna lag registrerade sammanslutningar och stiftelser samt statens affärsverk.

9 §

Kommunens finansieringsandel av driftskostnader som gäller undervisningsverksamhet och bibliotek

Kommunens finansieringsandel av undervisningsverksamhetens och bibliotekets driftskostnader är 43 procent av det belopp som fås när det belopp som beräknats enligt 2 och 3 mom. divideras med invånarantalet i landet och det på så sätt erhållna beloppet multipliceras med kommunens invånarantal.

Vid beräkning av kommunens finansieringsandel sammanräknas alla de statsandelsgrunder till kommunerna som avses i 8 § 1—4 och 6 punkten och till det på så sätt erhållna beloppet adderas

1) för samkommuner och privata utbildningsanordnare de belopp som motsvarar statsandelsgrunderna och som beräknats enligt 7 § 1 mom.,

2) för statliga läroanstalter de belopp som motsvarar statsandelsgrunderna och som beräknats på basis av de med stöd av 16 § fastställda genomsnittliga *beloppen för* priserna per enhet för de funktioner som avses i 5 § 1 punkten, samt

3) på grund av kostnader som föranleds av anläggningsprojekt, tio procent av det belopp som fås när produkterna av antalet studerande i yrkeshögskolor och i annan grundläggande yrkesutbildning än i läroavtalsutbildning samt de i enlighet med 16 § fastställda genomsnittliga *beloppen av* priserna per enhet för yrkeshögskolor och grundläggande yrkesutbildning minskas med statsandelsgrunderna uträknade med stöd av de i 19 § 5 mom. och 20 § 5 mom. avsedda årshyror som fastställts för utbildningsanordnarna som grund för beräkning av statsandelen.

Vid beräkning av kommunens finansieringsandel beaktas inte de elever som får förberedande undervisning för den grundläggande utbildningen enligt lagen om grundläggande utbildning och inte heller, med undantag för elever som får grundläggande utbildning, studerande som inte har hemkommun i Finland enligt lagen om hemkommun eller som har sin hemkommun

9 §

Kommunens finansieringsandel av driftskostnader som gäller undervisningsverksamhet och bibliotek

Kommunens finansieringsandel av undervisningsverksamhetens och bibliotekets driftskostnader är 43 procent av det belopp som fås när det belopp som beräknats enligt 2 och 3 mom. divideras med invånarantalet i landet och det på så sätt erhållna beloppet multipliceras med kommunens invånarantal.

Vid beräkning av kommunens finansieringsandel sammanräknas alla de statsandelsgrunder till kommunerna som avses i 8 § 1—4 och 6 punkten och till det på så sätt erhållna beloppet adderas

1) för samkommuner och privata utbildningsanordnare de belopp som motsvarar statsandelsgrunderna och som beräknats enligt 7 § 1 mom.,

2) för statliga läroanstalter de belopp som motsvarar statsandelsgrunderna och som beräknats på basis av de med stöd av 16 § fastställda genomsnittliga priserna per enhet för de funktioner som avses i 5 § 1 punkten, samt

3) på grund av kostnader som föranleds av anläggningsprojekt, tio procent av det belopp som fås när produkterna av antalet studerande i yrkeshögskolor och i annan grundläggande yrkesutbildning än i läroavtalsutbildning samt de i enlighet med 16 § fastställda genomsnittliga priserna per enhet för yrkeshögskolor och grundläggande yrkesutbildning minskas med statsandelsgrunderna uträknade med stöd av de i 19 § 5 mom. och 20 § 5 mom. avsedda årshyror som fastställts för utbildningsanordnarna som grund för beräkning av statsandelen.

Vid beräkning av kommunens finansieringsandel beaktas inte de elever som får förberedande undervisning för den grundläggande utbildningen enligt lagen om grundläggande utbildning och inte heller, med undantag för elever som får grundläggande utbildning, studerande som inte har hemkommun i Finland enligt lagen om hemkommun eller som har sin hemkommun

på Åland. Vid beräkning av kommunens finansieringsandel beaktas inte heller elever och studerande för vilka ordnas undervisning utomlands med stöd av 7 § 1 mom. lagen om grundläggande utbildning och 3 § 1 mom. gymnasielagen.

Till kommunens finansieringsandel adderas på basis av de för balansering av den offentliga ekonomin genomförda nedskärningarna av statsandelarna årligen per invånare ett markbelopp, som fås när 613 mark omräknas att motsvara den beräknade kostnadsnivån för finansåret. Till kommunens finansieringsandel adderas ytterligare på basis av de kostnader som åsamkats staten av stöd för skolresor för studerande i gymnasier och yrkesutbildning och finansiering av yrkesinriktad tilläggsutbildning årligen per invånare ett markbelopp, som fås när 34 mark omräknas att motsvara den beräknade kostnadsnivån för finansåret. De i detta moment nämnda markbeloppen har räknats ut enligt den beräknade kostnadsnivån för 1998.

på Åland. Vid beräkning av kommunens finansieringsandel beaktas inte heller elever och studerande för vilka ordnas undervisning utomlands med stöd av 7 § 1 mom. lagen om grundläggande utbildning och 3 § 1 mom. gymnasielagen.

Till kommunens finansieringsandel adderas på basis av de för balansering av den offentliga ekonomin genomförda nedskärningarna av statsandelarna årligen per invånare ett *belopp*, som fås när 103,10 *euro* omräknas att motsvara den beräknade kostnadsnivån för finansåret. Till kommunens finansieringsandel adderas ytterligare på basis av de kostnader som åsamkats staten av stöd för skolresor för studerande i gymnasier och yrkesutbildning och finansiering av yrkesinriktad tilläggsutbildning årligen per invånare ett *belopp*, som fås när 5,72 *euro* omräknas att motsvara den beräknade kostnadsnivån för finansåret. De i detta moment nämnda *beloppen* har räknats ut enligt den beräknade kostnadsnivån för 1998.

3 kap.

Priser per enhet för undervisningsverksamhet

16 §

Genomsnittliga belopp för priserna per enhet

Statsrådet skall årligen fastställa genomsnittliga *belopp* för de priser per enhet som läggs till grund för finansieringen för det följande finansåret så som bestäms i 3 § 1—3 punkten samt 4, 5 och 15 § lagen om statsandelar till kommunerna. Om fastställande av genomsnittliga *belopp* för priserna per enhet det år som avses i 6 § lagen om statsandelar till kommunerna gäller dessutom vad som bestäms i 6 § 3 mom. lagen om statsandelar till kommunerna.

Priserna per enhet bestäms av vederbörande ministerium. De priser per enhet som avses i detta kapitel bestäms med undantag för de priser per enhet som avses i 18 § 5 mom., 19 § 7 mom., sista meningen i 20 § 4 mom., 21 § 1 mom. och 22 § 2 mom. så att

16 §

Genomsnittliga priser per enhet

Statsrådet skall årligen fastställa de genomsnittliga priser per enhet som läggs till grund för finansieringen för det följande finansåret så som bestäms i 3 § 1—3 punkten samt 4, 5 och 15 § lagen om statsandelar till kommunerna. Om fastställande av de genomsnittliga priserna per enhet det år som avses i 6 § lagen om statsandelar till kommunerna gäller dessutom vad som bestäms i 6 § 3 mom. lagen om statsandelar till kommunerna.

Priserna per enhet bestäms av *undervisningsministeriet*. De priser per enhet som avses i detta kapitel bestäms med undantag för de priser per enhet som avses i 19 § 7 mom., 21 § 1 mom. och 22 § så att de belopp som beräknats enligt priserna per enhet

Gällande lydelse

de belopp som beräknats enligt priserna per enhet och som läggs till grund för finansieringen sammanlagt motsvarar de belopp som beräknas på basis av de genomsnittliga *beloppen* för priserna per enhet.

Föreslagen lydelse

och som läggs till grund för finansieringen sammanlagt motsvarar de belopp som beräknas på basis av de genomsnittliga priserna per enhet.

17 §

Priserna per enhet för grundläggande utbildning

Priset per enhet för en privat anordnare av grundläggande utbildning är 90 procent av priset per enhet i den kommun där undervisningen huvudsakligen ordnas. Priset per enhet är dock detsamma som priset per enhet för den kommun där undervisningen huvudsakligen ordnas, om utbildningsanordnaren den 31 juli 1998 har drivit en läroanstalt som givit grundläggande utbildning eller motsvarande undervisning. I fråga om undervisning som ordnas utomlands bestäms priset per enhet genom att det genomsnittliga *belopp för* priserna per enhet som fastställts för grundläggande utbildning enligt 16 § graderas enligt vad som bestäms genom förordning och ministeriet föreskriver med stöd av förordningen. Ministeriet kan dessutom på basis av en särskild utbildningsuppgift som ålagts utbildningsanordnaren eller av andra särskilda skäl höja det pris per enhet som beräknats så som bestäms i detta moment.

Priset per enhet för en privat anordnare av grundläggande utbildning är 90 procent av priset per enhet i den kommun där undervisningen huvudsakligen ordnas. Priset per enhet är dock detsamma som priset per enhet för den kommun där undervisningen huvudsakligen ordnas, om utbildningsanordnaren den 31 juli 1998 har drivit en läroanstalt som givit grundläggande utbildning eller motsvarande undervisning. I fråga om undervisning som ordnas utomlands bestäms priset per enhet genom att de genomsnittliga priserna per enhet som fastställts för grundläggande utbildning enligt 16 § graderas enligt vad som bestäms genom förordning *av statsrådet* och *undervisningsministeriet* föreskriver med stöd av förordningen. Ministeriet kan dessutom på basis av en särskild utbildningsuppgift som ålagts utbildningsanordnaren eller av andra särskilda skäl höja det pris per enhet som beräknats så som bestäms i detta moment.

19 §

Priserna per enhet för yrkesutbildning

Priserna per enhet graderas enligt vad som bestäms genom förordning, på basis av specialundervisning och andra faktorer som väsentligt inverkar på kostnaderna för utbildningen. Priset per enhet höjs i fråga om studerande som åtnjutit inkvarteringsförmån med ett belopp som beräknas så som bestäms genom förordning. Vederbörande ministerium kan dessutom höja priset per enhet på basis av en särskild utbildnings-

Priserna per enhet graderas enligt vad som bestäms genom förordning *av statsrådet*, på basis av specialundervisning och andra faktorer som väsentligt inverkar på kostnaderna för utbildningen. Priset per enhet höjs i fråga om studerande som åtnjutit inkvarteringsförmån med ett belopp som beräknas så som bestäms genom förordning *av statsrådet*. *Undervisningsministeriet* kan dessutom höja priset per enhet på basis av

uppgift som ålagts utbildningsanordnaren eller av andra särskilda skäl.

en särskild utbildningsuppgift som ålagts utbildningsanordnaren eller av andra särskilda skäl.

 Utan hinder av vad som bestäms ovan i denna paragraf är priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning 80 procent av det genomsnittliga *belopp* för priserna per enhet som fastställts för yrkesutbildning med stöd av 16 §. Vederbörande ministerium bestämmer årligen inom ramen för statsbudgeten priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning, skilt för utbildning som förbereder för en yrkesexamen och specialyrkesexamen och skilt för annan yrkesinriktad tilläggsutbildning. De priser per enhet som avses i detta moment höjs i specialundervisning enligt vad som bestäms genom förordning.

 Utan hinder av vad som bestäms ovan i denna paragraf är priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning 80 procent av det genomsnittliga *priset* per enhet som fastställts för yrkesutbildning med stöd av 16 §. *Undervisningsministeriet* bestämmer årligen inom ramen för statsbudgeten priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning, skilt för utbildning som förbereder för en yrkesexamen och specialyrkesexamen och skilt för annan yrkesinriktad tilläggsutbildning. De priser per enhet som avses i detta moment höjs i specialundervisning enligt vad som bestäms genom förordning av *statsrådet*.

22 §

Priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning

De priser per enhet per studerandeårsverke för yrkesinriktad tilläggsutbildning som avses i 11 § 3 mom. beräknas på basis av det genomsnittliga *belopp* för priserna per enhet som fastställts för yrkesutbildning med stöd av 16 § 1 mom. Priserna per enhet graderas i utbildning som hör till olika prisgrupper och i specialundervisning enligt vad som bestäms genom förordning av statsrådet. Vederbörande ministerium kan dessutom av särskilda skäl höja priset per enhet.

22 §

Priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning

De priser per enhet per studerandeårsverke för yrkesinriktad tilläggsutbildning som avses i 11 § 3 mom. beräknas på basis av det genomsnittliga *pris* per enhet som fastställts för yrkesutbildning med stöd av 16 § 1 mom. Priserna per enhet graderas i utbildning som hör till olika prisgrupper och i specialundervisning enligt vad som bestäms genom förordning av statsrådet. *Undervisningsministeriet* kan dessutom av särskilda skäl höja priset per enhet.

23 §

Kostnader som inte beaktas vid beräkningen av priser per enhet

Som driftskostnader för grundläggande utbildning, gymnasier, yrkesutbildning, yrkeshögskolor och grundläggande konstundervisning anses inte

2 a) mervärdesskatt som ingår i anskaffningspriset på varor och tjänster,

23 a §

Beaktande av mervärdesskatten i priserna per enhet för privata utbildningsanordnare

Priserna per enhet för grundläggande utbildning, gymnasier, yrkesutbildning, yrkeshögskolor och grundläggande konstundervisning höjs för privata utbildningsanordnare så, att höjningen motsvarar den andel som den mervärdesskatt som de privata utbildningsanordnarna betalat, utgör av de kostnader utan mervärdesskatt som nämnda utbildningsformer orsakar de privata utbildningsanordnarna. Höjningen beaktas inte när det genomsnittliga priset per enhet fastställs enligt 16 § 1 mom. och inte heller när priserna per enhet bestäms enligt 2 mom. i nämnda paragraf.

32 §

Den kalkylerade statsandelsgrunden för anläggningsprojekt

I samband med projekt som avser grundlig reparation av lokaler eller motsvarande åtgärder skall såsom statsandelsgrund användas det belopp som statsbidragsmyndigheten har fastställt för projektet på basis av de beräknade kostnaderna för det. Har för projektet i något annat fall inte fastställts något pris per enhet, skall statsbidragsmyndigheten på motsvarande sätt fastställa det belopp som läggs till grund för statsandelen.

I samband med projekt som avser grundlig reparation av lokaler eller motsvarande åtgärder skall såsom statsandelsgrund användas det belopp som statsbidragsmyndigheten har fastställt för projektet på basis av de beräknade kostnaderna för det. Har för projektet i något annat fall inte fastställts något pris per enhet, skall statsbidragsmyndigheten på motsvarande sätt fastställa det belopp som läggs till grund för statsandelen. *De belopp som avses i denna paragraf*

fastställs för kommuner och samkommuner på basis av de uppskattade kostnaderna utan mervärdesskatt för projektet och för privata utbildningsanordnare på basis av de uppskattade kostnaderna inklusive mervärdesskatt för projektet.

34 §

Fastställande av priser per enhet

Vederbörande ministerium fastställer varje år priserna per enhet för anläggningsprojekt. Priset per enhet fastställs *i mark* per kvadratmeter eller någon annan måttenhet.

Priserna per enhet skall inkludera kostnaderna för alla de åtgärder som behövs för att lokalerna skall kunna tas i bruk, såsom kostnader för planering av byggandet, istandsättning av området, kommunaltekniska och andra motsvarande arbeten samt ändamålsenlig utrustning av lokalerna. I priserna per enhet skall dock inte inkluderas kostnaderna för markförvärv.

Priserna per enhet skall basera sig på de genomsnittliga kostnaderna för genomförda byggnadsprojekt. Om det finns väsentliga regionala skillnader i byggnadskostnaderna, kan priserna per enhet fastställas enligt kostnadsnivån på respektive område. När priserna per enhet fastställs skall det uppges vilken tidpunkts kostnadsnivå de motsvarar.

34 §

Fastställande av priser per enhet

Undervisningsministeriet fastställer varje år priserna per enhet för anläggningsprojekt. Priset per enhet fastställs per kvadratmeter eller någon annan måttenhet.

Priserna per enhet skall inkludera kostnaderna för alla de åtgärder som behövs för att lokalerna skall kunna tas i bruk, såsom kostnader för planering av byggandet, istandsättning av området, kommunaltekniska och andra motsvarande arbeten samt ändamålsenlig utrustning av lokalerna. I priserna per enhet skall dock inte inkluderas kostnaderna för markförvärv och inte heller den mervärdesskatt som ingår i anskaffningspriset på varor och tjänster.

*Priserna per enhet skall basera sig på de genomsnittliga kostnaderna för genomförda byggnadsprojekt. Om det finns väsentliga regionala skillnader i byggnadskostnaderna, kan priserna per enhet fastställas enligt kostnadsnivån på respektive område. *Priserna per enhet höjs för privata utbildningsanordnare så, att höjningen motsvarar den andel som de betalda mervärdesskatterna utgör av läroanstalternas genomsnittliga byggnadskostnader utan mervärdesskatt.* När priserna per enhet fastställs skall det uppges vilken den tidpunkt är vars kostnadsnivå de motsvarar.*

46 §

Utbetalning av finansiering för driftskostnader

Belopp enligt de justeringar som avses i 45 § 2 mom. betalas till statsandelstagaren eller uppbärs till staten före utgången av februari det år som följer efter finansåret.

De prestationer som förutsätts på grund av de justeringar som avses i 45 § 2 mom. betalas till statsandelstagaren eller uppbärs till staten före utgången av februari det år

Gällande lydelse

Till den finansiering som betalas till anordnare av yrkesutbildning adderas på basis av kostnader för anläggningsprojekt ett belopp som är 43 procent av det belopp som fås när produkten av utbildningsanordnarens studerandeantal och det genomsnittliga *belopp för* priserna per enhet som fastställts för yrkesutbildning i enlighet med 16 § dividerat med tio minskas med de statsandelsgrunder som beräknats på basis av de årshyror som fastställts för utbildningsanordnaren med stöd av 19 § 5 mom. som grund för beräkning av statsandelen. Härvid beaktas dock inte antalet studerande i yrkesutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning. Det belopp som skall adderas till finansieringen till huvudmannen för en yrkeshögskola beräknas på motsvarande sätt på basis av antalet studerande, det genomsnittliga *belopp för* priserna per enhet som fastställts för yrkeshögskolorna i enlighet med 16 § och den årshyra som fastställts för yrkeshögskolan med stöd av 20 § 5 mom. som grund för beräkning av statsandelen.

I den statsandel som betalas till kommunen beaktas de belopp som skall betalas till kommunen eller de belopp som kommunen skall betala enligt 17 § 2 mom. och 31 § 4 mom. lagen om statsandelar till kommunerna.

Om den statsandelsgrund för kommunen om vilken bestäms i 8 § och till vilken adderats det belopp enligt 3 mom. som beräknats på basis av kostnader för anläggningsprojekt, den finansiering som beviljas kommunen enligt 11 § 2 och 3 mom., den statsandel som beviljas kommunen enligt 13—15 § och de belopp som skall betalas till kommunen enligt 4 mom., är mindre än de belopp som beräknats enligt 9 och 10 §, skall kommunen betala skillnaden till staten i två poster, den första posten före utgången av juli under finansåret och den andra posten före utgången av februari det år som följer efter finansåret.

Om den statsandel som enligt denna lag beviljats kommunen för driftskostnader och till vilken adderats det belopp enligt 3 mom. som beräknats på basis av kostnader för an-

ordnare av yrkesutbildning adderas på basis av kostnader för anläggningsprojekt ett belopp som är 43 procent av det belopp som fås när produkten av utbildningsanordnarens studerandeantal och de genomsnittliga priserna per enhet som fastställts för yrkesutbildning i enlighet med 16 § dividerat med tio minskas med de statsandelsgrunder som beräknats på basis av de årshyror som fastställts för utbildningsanordnaren med stöd av 19 § 5 mom. som grund för beräkning av statsandelen. Härvid beaktas dock inte antalet studerande i yrkesutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning. Det belopp som skall adderas till finansieringen till huvudmannen för en yrkeshögskola beräknas på motsvarande sätt på basis av antalet studerande, det genomsnittliga *pris* per enhet som fastställts för yrkeshögskolorna i enlighet med 16 § och den årshyra som fastställts för yrkeshögskolan med stöd av 20 § 5 mom. som grund för beräkning av statsandelen.

I den statsandel som betalas till kommunen beaktas *den i* 17 § 2 mom. lagen om statsandelar till kommunerna *angivna andelen av det utjämningsstillägg som betalas till kommunen eller av det utjämningsavdrag som kommunen skall betala och vilken hänförs till statsandelarna enligt denna lag.*

Om den statsandelsgrund för kommunen om vilken bestäms i 8 § och till vilken adderats det belopp enligt 3 mom. som beräknats på basis av kostnader för anläggningsprojekt, den finansiering som beviljas kommunen enligt 11 § 2 och 3 mom. och den statsandel som beviljas kommunen enligt 13—15 § är mindre än de belopp som beräknats enligt 9 och 10 §, skall kommunen betala skillnaden till staten i två poster, den första posten före utgången av juli under finansåret och den andra posten före utgången av februari det år som följer efter finansåret.

Om den statsandel som enligt denna lag beviljats kommunen för driftskostnader och till vilken adderats det belopp enligt 3 mom. som beräknats på basis av kostnader för an-

läggningsprojekt, är mindre än de belopp som enligt 17 § 2 mom. och 31 § 4 mom. lagen om statsandelar till kommunerna skall dras av från den, skall kommunen betala skillnaden till staten på de tidpunkter om vilka bestäms i 5 mom.

50 §

Betalningsandelen för hemkommunen för en elev som får grundläggande utbildning på sjukhus eller i skolhem

Den kommun som under vårddagen enligt lagen om hemkommun är hemkommun för en elev som får i 4 § 3 mom. lagen om grundläggande utbildning avsedd sjukhusundervisning är skyldig att för eleven till den kommun där sjukhuset är beläget betala en betalningsandel, som fås genom att antalet vårddagar multipliceras med de genomsnittliga faktiska årskostnader som den kommun där sjukhuset är beläget har haft för undervisningen per vårddag. Från betalningsandelen avdras det belopp enligt statsandelsgrunden som räknats ut för den kommun där sjukhuset är beläget per elev som får sjukhusundervisning.

Den kommun som under den tid undervisningen pågår enligt lagen om hemkommun är hemkommun för en elev som får i 29 § barnskyddslagen (683/1983) avsedd grundläggande utbildning i skolhem är skyldig att för eleven till den som ordnar skolhemsundervisningen betala en betalningsandel, som fås genom att de arbetsdagar vid skolan under vilka eleven meddelats undervisning multipliceras med de genomsnittliga faktiska årskostnader som utbildningsanordnaren har haft för undervisningen per arbetsdag. Från betalningsandelen avdras det belopp enligt statsandelsgrunden som räknats ut för utbildningsanordnaren per elev som får skolhemsundervisning. Om utbildningen ordnas av staten, avdras från betalningsandelen det genomsnittliga belopp för priserna per enhet som fastställts för grundläggande utbildning med stöd av 16 §.

läggningsprojekt, är mindre än *den* i 17 § 2 mom. lagen om statsandelar till kommunerna *angivna andelen av det utjämningsavdrag som kommunen skall betala och vilken hänförs till statsandelar enligt denna lag*, skall kommunen betala skillnaden till staten på de tidpunkter om vilka bestäms i 5 mom.

50 §

Betalningsandelen för hemkommunen för en elev som får grundläggande utbildning på sjukhus eller i skolhem

Den kommun som under vårddagen enligt lagen om hemkommun är hemkommun för en elev som får i 4 § 3 mom. lagen om grundläggande utbildning avsedd sjukhusundervisning är skyldig att för eleven till den kommun där sjukhuset är beläget betala en betalningsandel, som fås genom att antalet vårddagar multipliceras med de genomsnittliga faktiska årskostnader som den kommun där sjukhuset är beläget har haft för undervisningen per vårddag. Från betalningsandelen avdras *den andel* enligt statsandelsgrunden som räknats ut för den kommun där sjukhuset är beläget per elev som får sjukhusundervisning.

Den kommun som under den tid undervisningen pågår enligt lagen om hemkommun är hemkommun för en elev som får *grundläggande utbildning i* 29 § barnskyddslagen (683/1983) *avsett* skolhem är skyldig att för eleven till den som ordnar skolhemsundervisningen betala en betalningsandel, som fås genom att de arbetsdagar vid skolan under vilka eleven meddelats undervisning multipliceras med de genomsnittliga faktiska årskostnader som utbildningsanordnaren har haft för undervisningen per arbetsdag. Från betalningsandelen avdras *den andel* enligt statsandelsgrunden som räknats ut för utbildningsanordnaren per elev som får skolhemsundervisning *och i fråga om ett statligt skolhem den andel motsvarande statsandelsgrunden som beräknats på motsvarande sätt.*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

52 §

Betalning som inte erlaggs eller återkrävs

En betalning som understiger 10 000 mark och som baserar sig på ett beslut som fattats med stöd av denna lag skall inte erläggas eller återkrävas.

62 §

Utgifter för skötsel av special- yrkesläroanstalters lån

Om priset per enhet för en specialyrkesläroanstalt när denna lag träder i kraft har höjts på basis av utgifter för skötsel av lån, skall till den utbildningsanordnare som fungerat som huvudman för specialyrkesläroanstalten årligen separat betalas ett belopp som motsvarar de kostnader som orsakats under året före det då priset per enhet bestäms för de lån som ligger till grund för höjningen av priset per enhet. Belopp som skall betalas med stöd av denna paragraf adderas till det belopp som beräknats enligt 9 § 2 mom. vid beräkning av kommunens finansieringsandel av driftskostnader som gäller undervisningsverksamhet och bibliotek.

65 §

De genomsnittliga beloppen för priserna per enhet och priserna per enhet 2001 och 2002

De genomsnittliga belopp för priserna per enhet som avses i 16 § samt de priser per enhet som avses i 17—20 §, 21 § 2 mom. och 24 § beräknas för 2001 och 2002 så som bestäms i denna paragraf.

De genomsnittliga beloppen för priserna per enhet och priserna per enhet för 2001 beräknas på basis av de faktiska totalkostnaderna för 1999 så att de statsandelsgrunder som beräknas på basis av priserna per enhet för 2001 och antalet elever, stude-

52 §

Betalning som inte erlaggs eller återkrävs

En betalning som understiger 1 700 euro och som baserar sig på ett beslut som fattats med stöd av denna lag skall inte erläggas eller återkrävas.

62 §

Utgifter för skötsel av specialyrkesläroanstalters lån

Om priset per enhet för en specialyrkesläroanstalt när denna lag träder i kraft har höjts på basis av utgifter för skötsel av lån, skall till den utbildningsanordnare som fungerat som huvudman för specialyrkesläroanstalten årligen separat betalas *en ersättning* som motsvarar de kostnader som orsakats under året före det då priset per enhet bestäms för de lån som ligger till grund för höjningen av priset per enhet. *Ersättningar* som skall betalas med stöd av denna paragraf adderas till det belopp som beräknats enligt 9 § 2 mom. vid beräkning av kommunens finansieringsandel av driftskostnader som gäller undervisningsverksamhet och bibliotek.

65 §

De genomsnittliga beloppen för priserna per enhet och priserna per enhet 2001 och 2002

(upphävs)

rande, undervisningstimmar och invånare 1999, sammanlagt motsvarar de sammanräknade kalkylerade statsandelsgrunder för 2000 som beräknats enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998) på basis av samma antal elever, studerande, undervisningstimmar och invånare för 2000 för de funktioner som avses i de lagrum som nämns i 1 mom., justerade med ändringen i kostnadsnivån och höjda med fem procent.

Vid beräkning av priserna per enhet för 2002 höjs de genomsnittliga beloppen för priserna per enhet för 2001, vilka justerats med ändringen i kostnadsnivån, med tre procent.

Utan hinder av 17 och 18 § skall när priserna per enhet för grundläggande utbildning och gymnasieutbildning för 2001 beräknas till de totala kostnaderna för 1999 samt antalet elever och studerande under 1999 inte hänföras kostnaderna för grundläggande utbildning och gymnasieutbildning vid universitetens övningsskolor och inte heller de elever och studerande som deltagit i nämnda utbildning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Utan hinder av 23 och 23 a § beräknas de genomsnittliga priser per enhet och priser per enhet som läggs till grund för statsfinansieringen av driftskostnaderna för den grundläggande utbildningen, gymnasierna, yrkesutbildningen, yrkeshögskolorna, den grundläggande konstundervisningen och biblioteken för 2002 på basis av kostnader inklusive mervärdesskatt. Det pris per enhet för 2002 som läggs till grund för statsfinansieringen till kommuner och samkommuner beräknas dock så, att det pris per enhet som beräknats på basis av kostnaderna inklusive mervärdesskatt minskas med en mervärdesskatteandel som följer

- 1) i grundläggande utbildning 2,84 procent,
- 2) i gymnasier 2,09 procent,
- 3) i yrkesutbildning 4,20 procent,
- 4) i yrkeshögskolor 4,38 procent,
- 5) i grundläggande konstundervisning 1,28 procent, och

6) i bibliotek 3,45 procent.

Då det pris per enhet som skall läggas till grund för statsfinansieringen av kommunernas och samkommunernas driftskostnader 2002 beräknas skall priset per enhet minskas med den mervärdesskatteandel som bestäms i 2 mom. även när priset per enhet enligt lag eller förordning bestäms på basis av de genomsnittliga priser per enhet som fastställts för de funktioner som avses i 2 mom.

År 2002 höjs kommunernas finansieringsandel enligt 9 § för driftskostnaderna för undervisningsverksamhet och bibliotek med 0,5 euro per kommuninvånare på basis av de anläggningsprojekt, för vars del besluten om statsfinansiering har fattats innan denna lag träder i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av lagen om fritt bildningsarbete**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 21 augusti 1998 om fritt bildningsarbete (632/1998) 30 §,
detta lagrum sådant det lyder i lag 1147/2000,
ändras den finska språkdräkten i 9 § 1 mom., 9 § 3 mom., 11 § 5 och 10 mom., 15 § 2 mom.
och 20 §, samt
fogas till 13 § 1 mom. en ny 1 a punkt och till lagen en ny 13 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

Statsandel och driftskostnader

9 §

Statsandelens belopp

För studiecirkelar som uppfyller i förordning föreskrivna villkor beviljas en studiecentral statsandel till ett belopp som fås när det för studiecentralen fastställda antalet studiecirkeltimmar multipliceras med det av vederbörande ministerium årligen bestämda priset per studiecirkeltimme.

För studiecirkelar som uppfyller i förordning föreskrivna villkor beviljas en studiecentral statsandel till ett belopp som fås när det för studiecentralen fastställda antalet studiecirkeltimmar multipliceras med det av *undervisningsministeriet* årligen bestämda priset per studiecirkeltimme.

11 §

Pris per enhet

Om fastställande av det genomsnittliga *beloppet* för priserna per enhet vid medborgarinstituten gäller i tillämpliga delar vad som bestäms i 16 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Priset per enhet per undervisningstimme för medborgarinstituten beräknas vartannat år för medborgarinstitut som är belägna i kommuner med olika bosättningsstruktur så att de driftskostnader som verksamheten vid kommunala och privata medborgarinstitut i

Om fastställande av det genomsnittliga *priset* per enhet vid medborgarinstituten gäller i tillämpliga delar vad som bestäms i 16 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Priset per enhet per undervisningstimme för medborgarinstituten beräknas vartannat år för medborgarinstitut som är belägna i kommuner med olika bosättningsstruktur så att de driftskostnader som verksamheten vid kommunala och privata medborgarinstitut i

Gällande lydelse

kommuner med likartad bosättningsstruktur har givit upphov till kalenderåret före bestämmandet av priset per enhet divideras med antalet undervisningstimmar som hållits i samma institut under det året. Priset per enhet för ett medborgarinstitut som två eller flera kommuner och en samkommun är huvudman för beräknas enligt bosättningsstrukturen i den kommun där medborgarinstitutet finns.

Om en folkhögskola eller ett idrottsutbildningscenter med beaktande av verksamhetens omfattning i väsentlig utsträckning arbetar i hyrda lokaler, kan priset per enhet årligen höjas med ett belopp som räknas ut så att den årshyra som vederbörande ministerium fastställt som grund för beräkning av statsandelen divideras med antalet studerandeveckor eller studerandedygn enligt 10 §.

Föreslagen lydelse

kommuner med likartad bosättningsstruktur har givit upphov till kalenderåret före bestämmandet av priset per enhet divideras med antalet undervisningstimmar som hållits i samma institut under det året. Priset per enhet för ett medborgarinstitut som två eller flera kommuner och en samkommun är huvudman för beräknas enligt bosättningsstrukturen i den kommun där medborgarinstitutet finns.

Om en folkhögskola eller ett idrottsutbildningscenter med beaktande av verksamhetens omfattning i väsentlig utsträckning arbetar i hyrda lokaler, kan priset per enhet årligen höjas med ett belopp som räknas ut så att den årshyra som *undervisningsministeriet* fastställt som grund för beräkning av statsandelen divideras med antalet studerandeveckor eller studerandedygn enligt 10 §.

13 §

Kostnader som inte beaktas vid beräkningen av priser per enhet

När priserna per enhet beräknas hänförs inte följande kostnader till driftskostnaderna:

1 a) mervärdesskatt som ingår i anskaffningspriset på varor och tjänster,

13 a §

Beaktande av mervärdesskatten i priserna per enhet för huvudmännen för privata läroanstalter

Priserna per enhet för medborgarinstitut, folkhögskolor, riksomfattande idrottsutbildningscenter och studiecentraler höjs för huvudmännen för privata läroanstalter så, att höjningen motsvarar den andel som den mervärdesskatt som huvudmännen för de privata läroanstalterna betalat, utgör av de kostnader utan mervärdesskatt som respektive utbildningsform orsakat de privata huvudmännen för läroanstalterna.

Höjningen enligt 1 mom. beaktas inte när det genomsnittliga priset per enhet fastställs för medborgarinstitut i enlighet med 16 § 1 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet, inte heller när priserna per enhet för medborgarinstitut bestäms enligt 2 mom. nämnda paragraf.

15 §

Statsunderstöd för anläggningsprojekt

Som anläggningsprojekt betraktas projekt vars uppskattade totalkostnader uppgår till minst det belopp som statsrådet har fastställt. Som anläggningsprojekt anses även sådana särskilda anskaffningar av inventarier och läromedel som utgör en funktionell helhet och i fråga om vilka de uppskattade totalkostnaderna uppgår till minst det belopp som vederbörande ministerium har fastställt.

Som anläggningsprojekt betraktas projekt vars uppskattade totalkostnader uppgår till minst det belopp som statsrådet har fastställt. Som anläggningsprojekt anses även sådana särskilda anskaffningar av inventarier och läromedel som utgör en funktionell helhet och i fråga om vilka de uppskattade totalkostnaderna uppgår till minst det belopp som *undervisningsministeriet* har fastställt.

20 §

Betalning som inte erläggs eller återkrävs

En betalning som understiger 10 000 mark och som baserar sig på ett beslut som fattats med stöd av denna lag behöver inte erläggas eller återkrävas.

20 §

Betalning som inte erläggs eller återkrävs

En betalning som understiger 1 700 euro och som baserar sig på ett beslut som fattats med stöd av denna lag behöver inte erläggas eller återkrävas.

30 §

Priserna per enhet för medborgarinstitut och idrottsutbildningscentrer 2001 och 2002

Om fastställandet av priserna per enhet för 2001 och 2002 vid medborgarinstituten gäller i tillämpliga delar 65 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998).

Priserna per enhet för riksomfattande idrottsutbildningscentrer för 2001 beräknas

30 §

Priserna per enhet för medborgarinstitut och idrottsutbildningscentrer 2001 och 2002

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

så att det för 2000 bestämda priset per enhet, justerat med förändringen i kostnadsnivån, höjs med fem procent. För 2002 beräknas priserna per enhet så att det för 2001 bestämda priset per enhet, justerat med förändringen i kostnadsnivån, höjs med tre procent.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Utan hinder av 13 och 13 a § beräknas det genomsnittliga priset per enhet för medborgarinstitut samt priserna per enhet för medborgarinstitut, folkhögskolor, riksomfattande idrottsutbildningscentrer och studiecetrer för 2002 på basis av kostnader inklusive mervärdesskatt. Det pris per enhet för 2002 som läggs till grund för statsfinansieringen till kommuner och samkommuner beräknas dock så, att det pris per enhet som beräknats på basis av kostnader inklusive mervärdesskatt minskas med en mervärdesskatteandel som för medborgarinstitut och sommaruniversitet är 1,92 procent och för folkhögskolor 5,00 procent.

Priserna per enhet för de riksomfattande idrottsutbildningscentrerna beräknas för 2002 på basis av de faktiska kostnaderna 1999 och för 2003 på basis av de faktiska kostnaderna 2001.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter fås vidtas innan lagen träder i kraft.

3.**Lag****om ändring av 8 § lagen om yrkesutbildning**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 21 augusti 1998 om yrkesutbildning (630/1998) 8 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

8 §

Utbildningsanordnare

Vederbörande ministerium kan bevilja en kommun, samkommun, en registrerad sammanslutning eller stiftelse tillstånd att ordna utbildning.

Föreslagen lydelse

8 §

Utbildningsanordnare

Undervisningsministeriet kan bevilja en kommun, samkommun, registrerad sammanslutning eller stiftelse *eller ett statligt affärsverk* tillstånd att ordna utbildning.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

4.

Lag**om ändring av 4 § lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 21 augusti 1998 om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) 4 § 1
mom. som följer:

Gällande lydelse

4 §

Utbildningsanordnare

Vederbörande ministerium kan bevilja en kommun, samkommun, en registrerad sammanslutning eller stiftelse tillstånd att ordna utbildning som förbereder för yrkesexamen eller specialyrkesexamen samt yrkesinriktad tilläggsutbildning. Om beviljande av tillstånd att ordna utbildning som förbereder för en yrkesinriktad grundexamen som avläggs såsom fristående examen bestäms i 9 § lagen om yrkesutbildning.

Föreslagen lydelse

4 §

Utbildningsanordnare

Undervisningsministeriet kan bevilja en kommun, samkommun, registrerad sammanslutning eller stiftelse *eller ett statligt affärsverk* tillstånd att ordna utbildning som förbereder för yrkesexamen eller specialyrkesexamen samt yrkesinriktad tilläggsutbildning. Om beviljande av tillstånd att ordna utbildning som förbereder för en yrkesinriktad grundexamen som avläggs såsom fristående examen bestäms i 9 § lagen om yrkesutbildning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen
förutsätter får vidtas innan lagen träder i
kraft.

5.**Lag****om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 21 december 2000 om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1211/2000) 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen som följer:

Gällande lydelse

En utbildningsanordnare som när denna lag träder i kraft har fått statsunderstöd enligt 43 § 3 mom., sådant det gäller när denna lag träder i kraft, för utbildning som ordnas i form av avgiftsbelagd service, beviljas 2001 statsunderstöd till ett belopp som motsvarar statsunderstödet för 2000. År 2002 beviljas statsunderstöd till två tredjedelar och 2003 till en tredjedel av statsunderstödet för 2000. Om utbildningsanordnaren upphör med sin verksamhet, beviljas det understöd som avses i detta moment tills verksamheten upphör såsom en proportionell andel av det årliga understödet motsvarande verksamhetstiden.

Föreslagen lydelse

En utbildningsanordnare som *år 2000* har fått statsunderstöd enligt 43 § 3 mom. *lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998)*, sådant *detta lagrum lydde i lag 1186/1998*, för utbildning som ordnas i form av avgiftsbelagd service, beviljas *2002* statsunderstöd till ett belopp som motsvarar statsunderstödet för 2000. År *2003* beviljas statsunderstöd till två tredjedelar och *2004* till en tredjedel av statsunderstödet för 2000. Om utbildningsanordnaren upphör med sin verksamhet, beviljas det understöd som avses i detta moment tills verksamheten upphör såsom en proportionell andel av det årliga understödet motsvarande verksamhetstiden.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

6.

Lag**om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av 12 § lagen om
arbetskraftspolitisk vuxenutbildning**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 21 december 2000 om ändring av 12 § lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (1213/2000) 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen som följer:

Gällande lydelse

När utbildning anskaffas från en utbildningsanordnare som när denna lag träder i kraft har fått statsunderstöd enligt 43 § 3 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998) för utbildning som ordnas i form av avgiftsbelagd service skall såsom avdrag vid prissättningen av utbildningen beaktas den del av kostnaderna för anskaffning av utbildningen som motsvarar de statsunderstöd för 2001—2003 som avses i ikraftträdelsebestämmelsens 2 mom. i lagen om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1211/2000).

Föreslagen lydelse

När utbildning anskaffas från en utbildningsanordnare som *år 2000* har fått statsunderstöd enligt 43 § 3 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998), *sådant detta lagrum lydde i lag 1186/1998*, för utbildning som ordnas i form av avgiftsbelagd service skall såsom avdrag vid prissättningen av utbildningen beaktas *en andel* av kostnaderna för anskaffning av utbildning *2002—2004 motsvarande statsunderstödet enligt lagen om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (/)*.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.
